

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUČNIKOVA ULICA 5. — TELEFON: 21-22, 21-23, 21-24, 21-25 in 21-26. — Izdaja vsak dan opoldne. Mesečna naročnina 6.— L. Za inozemstvo 10 L.

IZKljučNO ZASTOPSTVO za oglaševanje iz Kraljevine Italije in inozemstva ima
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Italijanske čete uspešno posegle v boj na vzhodni fronti

V naglih pohodih so italijanske motorizirane divizije prispele na določene cilje in tako zmagovito posegle v boj ter pognale sovražnika v beg, zadajajoč mu hude izgube na ljudeh in materialu

Rim, 16. avgusta. s. Italijanske čete so maglo prepotovale zasedeno ukrajinsko ozemlje. Njihov pohod je potekel naravnost v kronometričnem redu kljub vsem mogočim težavam, na katere so čete natele. Naloga, ki so bile dodeljene italijanskemu ekspedicijskemu zboru, so velikega pomena. Že od prvih korakov dalje so si svetovali, ki so se junaki borili v zadnji svetovni vojni, dokazali, da so v vsem njihovi vredni nasledniki, sami junaki potomec nekdanjih borec. Kakor so se čete zmerom bolj blizale fronti, tako so se tudi njihova poveljstva premestila. Dejansko v tej moderni vojni je vse v pokretu, v naglem in mogočnem gibanju in tako se tudi poveljstva sproti premestajo. Glede na ogromno ozemlje, na katerem se razvija ta vojna, je potrebno, da so poveljstva prisotna neposredno na bojišču.

Poveljnik italijanskega ekspedicijskega zbora je bil z letalom ponovno nad oddelki naših čet na pohodu, dajal jim je povelja in sporočila iz zraka in čestokrat je pristajal v bližini prednjih oddelkov ter si tudi sam ustvarjal sliko položaja na terenu. Nagli pohod v smeri proti operativnim oporiščem, ki so ga dovršile motorizirane kolone italijanskega ekspedicijskega zbora, je bil najdaljši, obenem tudi najhitrejši, kar so ga italijanske čete dovršile v sedmih dneh.

Izhodišče je sedaj že na tisoče kilometrov oddaljeno, toda navdušenje vojakov je ogromno. Vsi ti možje, oficirji in vojakji, ki so sedaj na pohodu po širnem ruskem ozemlju, ne kažejo le, da so globoko domnevali visoko civilizirano in fašistično nalogo, ki jim je bila poverjena, marveč kažejo tudi živo zanimanje za deželo, ki jo prepušajo, in za ljudi, ki tod živijo v najhujši bedi.

Pohod italijanskih čet na odseke bojišča, ki so mu bili poverjeni, se je dovršil naglo in v popolnem redu. Operativna naloga, ki je italijanskim oddelkom poverjena, je velike važnosti in italijanski ekspedicijski zbor jo bo izpolnil nedvomno s popolnim uspehom. Prvi objekti, ki so jih morale italijanske čete doseči, so bili že doseženi in odločno so čete prodrele dalje. S spretnimi manevri nadaljujejo svoj pohod proti jugu. Sovražnik se pred njimi umika z operativnega področja in jim prepusti velike zaloge benčina in nafte.

Prvi spopad — zmaga

Rim, 16. avgusta. s. Že dva dni nadaljujejo italijanske motorizirane čete, ko so že prekoračile prve cilje svoje operacije. V četrtek zvečer se je italijanska kolona nenadno znašla nasproti sovražniški oddelku, ki so se srdito uprli. Tocka, na kateri je sovražnik skušal zaustaviti italijansko prodiranje, je bila najvažnejša v smeri pohoda italijanskega ekspedicijskega zbora, zaradi česar je bilo nemudno in odločno prisiliti na nasprotnika. Tako je prvi spopad do krvavega spopada med Italijani in Sovjeti. Spopad so italijanske čete prestale s pogumom in popolno premočjo. Tako so italijanske sile dale nasprotniku prvo in resno lekcijo. Ob koncu bitke, v kateri je sovražnik angažiral vsa svoja sredstva, je obžaloval na bojišču mnogo sovjetskih vojakov mrtvih in ranjenih. Operacije so se razvile z italijanske strani s tako odločnostjo, da je le malemu delu sovražnika uspelo zbežati in se izogniti skrajnim posledicam. Veliko število ljudi je bilo ujetih. Mnogo avtomatnega orožja in drugih potrebščin je bilo zaplenjenih. Tako se je prvi spopad, do katerega je prišlo v četrtek, zaključil s prvim uspehom italijanskih čet v Rusiji. Bitka sama na sebi, kakor tudi izgube, ki so bile prizadejane nasprotniku, dokazujejo pomen operacij, ki so jih dovršili italijanski motorizirani oddelki, ki sedaj že obkrožujejo sovražnika vzdolž reke Bug. Prodiranje italijanskih kolon se po odstranitvi opisanih ovir zmagovito nadaljuje.

Pred novimi nalogami

Z ukrajinske fronte, 16. avg. s. Prve operacije, ki so bile poverjene italijanskemu ekspedicijskemu zboru, so se v četrtek zvečer zmagovito zaključile. V sredo so se italijanske čete na obrežju Buga prvič spopadle s sovražnikom in so podale tako jasen dokaz svojih velikih vrlin in visokih borbenih sposobnosti. Po prvem spopadu s sovražnikom so italijanske čete v četrtek popoldne prišle z njim znova v stik. Borbe so trajale vse do tle, dokler ni sovražnik, ki se je spopetka še huje upiral, kakor dan prej, odnehal. Bil je popolnoma strl. Ker se je pretežni del sovražnikovih sil umaknil na drugo stran reke, so sovjetske zadnje straže, ki so imele tudi precej topništva in avtomatskega orožja, skušale z zapornim ognjem zadržati naše kolone. Niso pa imele nobenega uspeha, ker so se italijanski prednji oddelki borili s pogumom in odločnostjo in jim je uspelo premagati sovražni odpor ter nadaljevati svoj pohod. Še istega dne je oddelki italijanskega ekspedicijskega zbora dosegli cilj, ki mu je bil za ta dan določen.

Prva naloga velikega motoriziranega oddelka v vojni na vzhodu se je tako dovršila z izredno velikim uspehom in v popolno zadovoljstvo vojakov, ki so bili navdušeni sprito svojih lastnih naporov in sposobnostjo njihovega poveljstva ter zmage, ki so jo dosegli pri svojem prodiranju po ogromni ruski zemlji. Italijanski ekspedicijski zbor je prejel že nove važne naloge, ki jih bo dovršil skupno s

zavezniškimi oklopnimi silami. Sovražnik je bil prizadejan hud udarec. Veliko je bilo število njegovih padlih vojakov, ki jih je pustil na bojišču in zelo mnogo je

bilo vojni potrebščin in orožja, ki jih je moral prepustiti zmagovitim italijanskim oddelkom. Italijanske čete so sedaj že na pohodu k novim ciljem.

Prodor na obalo Črnega morja

Odesa in Nikolajev obkoljena od nemških in zavezniških čet

Berlin, 16. avg. s. V četrtek zvečer je vrhovno poveljstvo nemške vojske objavilo naslednje posebno vojno poročilo:

Sprito pritiska nemških, rumunskih, italijanskih in madžarskih čet, ki ga izvajajo na sovražnika, katerega zasledujejo med Dnjestrom in Dnjeprom neprestano proti jugu, je vsak čas pričakovati razsulo sovjetskih sil, ki branijo zapadno Ukrajino. Rumunske čete so obklopile Odeso. Nemški in madžarski oddelki so od zapada in vzhoda obklopile Nikolajev. Zapadno ob Bugu so veliki oddelki sovražnika tik pred propadjo.

Berlin, 16. avg. s. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je včeraj popoldne objavilo naslednje vojno službeno poročilo:

Kakor je bilo objavljeno že v posebnih vojni poročilih, so rumunske in nemške in madžarske čete obklopile Odeso in Nikolajev. Vzhodno ob Bugu so nemški brzi oddelki, ki premaganega sovražnika neutrudno zasledujejo, zavzeli važni rudarski revir Krivojrog. Tudi na drugih odsekih vzhodnega bojišča se borbe uspešno nadaljujejo.

20.000 ujetnikov

Berlin, 16. avg. s. DNB poroča, da so nemške čete obklopile velike sovjetske oddelke. Ko so poskusili iz zapladi rešiti se iz klet, so bili pobiti in nato uničeni. Dosele je naraslo število ujetnikov na 20.000 mož. Zaplenjenih je bilo 32 tankov, 85 topov in en oklopnih vlak. Deloma so bila ta vojna sredstva uničena. Sovjetske čete so imele v teh borbah silno velike izgube.

Največji sovjetski rudnik železa v nemških rokah

Berlin, 16. avg. s. V četrtek zvečer je vrhovno poveljstvo nemške vojske objavilo še naslednje vojno poročilo:

Nemški brzi oddelki so prodrl v področje ob južnem teku reke Dnjeptra in so se polastile rudarskega revirja Krivojroga. V tem revirju nakopičijo letno nad 19 milijonov ton najboljše železne rude. Sovjetska zveza je na ta način izgubila nad 61% svoje celotne produkcije železne rude ter je utrpela na ta način ogromen poraz na področju svoje vojne industrije.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 16. avgusta. s. Finski službeni komunikati, ki je bil izdan v četrtek zvečer, pravi, da se operacije finske vojske povsod uspešno nadaljujejo. Veliki sovjetski oddelki, ki so se znašli v nekaterih žepih ob severozapadni obali jezera Ladoga, so bili obklopljeni.

Spopad na Baltskem morju

Berlin, 16. avgusta. s. Nemške lažje vojne ladje so pri nekem sunku v vzhodno Baltsko morje napadle skupino sovražnih ladij. V spopadu je bil en sovražni 2570-tonski parnik potopljen. Njegova posadka, poleg drugih tudi neki komisar, je bila ujeta. En sovjetski izvidniški motorni čoln je zadel ob mino in se je potopil.

Letalske akcije

Berlin, 16. avg. s. Skupine nemških letal so učinkovito bombardirale predvčerajšnjim železniške proge in prometna križišča v sovjetskem zaledju. Večkrat je bila zadeta proga Luga—Leningrad—Novgorod. Uničenih je bilo 17 lokomotiv in 7 vlakov. Veliko skladišče municije je zletelo v zrak. V istem času je bilo onemogočenih za borbo 26 topov in baterije, uničenih pa 185 motornih vozil. V letalskih spopadih je bilo uničenih 9 boljševiških letal. Na nekem letališču so Nemci v kratkem času uničili 7 letal na tleh ter zažgali vojaške barake.

Sovjetske letalske izgube

Berlin, 16. avg. s. V četrtek in v noči na petek je bilo uničenih 110 sovjetskih letal. Izmed njih so nemški lovci in bojna letala sestrelili v letalskih spopadih 71, 39 pa jih je bilo uničenih na posameznih letališčih.

Japonska ne popušča

Izjava vojaškega poveljnika na Kitajskem — Japonska ne bo ostala dolžna odgovora na napad

Šanghai, 16. avg. (Domej). Japonski vojaški zastopnik na Kitajskem komandant Naoaki Harema je predstavnikom tiska izjavil, da Japonska ne more ostati dolžna odgovora na kriva obdolževanja, ki jih izraža na račun Japonske fronte ABCD (Amerika-Britanija-Kitajska in Holandska Indija), ki s svoje strani brez odmora nadaljuje s svojimi akcijami, katerih namen je obkolitev Japonske. Evropska vojna je onemogočila Anglijo — tako je nadaljeval Harema —, da bi kitajsko vprašanje izolirala in prepustila njega rešitev v neodvisnosti od vojne v Evropi. Vendar pa sta kitajsko vprašanje in evropska vojna popolnoma povezana med seboj. Stari red na Kitajskem je treba nadomestiti z novim redom, ki bo Kitajski omogočil, ostreji se svoje arhaične strukture.

Poudarjajoč nato važnost in pomen kitajsko-japonskega spora je Harema zaključil svojo izjavo rekoč: Japonska mora

premagati vse ovire z najtrdnjšo odločnostjo. Japonska cesarska mornarica s popolnim zaupanjem pričakuje rezultat borbe, v katero je zapletena Japonska.

Vrhovni poveljnik japonskih pomorskih sil v kitajskih vodah, admiral Šigitaro Šamada, je danes posetil grobove japonskih vojakov, ki so padli pred štirimi leti ob izbruhu kitajsko-japonske vojne.

Kakor poročajo iz Čungkinga, je maršal Čangkajšek o priliki obletnice bitke za Šanghai izdal manifest, v katerem med drugim izjavlja, da je borba za obrambo Kitajske stopila v novo razdobje in trdi, da se mora kitajski narod zdaj prijeti boriti za obrambo vsega Pacifika. Nadalje Čangkajšek v svojem manifestu obdolžuje Japonsko, češ da se njene ambicije zdaj nanašajo ne samo na Siam, marveč celo na Oceanio in na severu na Sibirijo, kjer da se Japonska pripravlja — tako dokazuje Čangkajšek v svojem manifestu — napasti zdaj tudi Sovjetsko zvezo.

Zapadna fronta

Berlin, 16. avg. s. O operacijah na zapadni fronti javlja nemško vrhovno poveljstvo:

V borbi proti pomorski oskrbi Velike Britanije so nemške letalske sile v bližini vzhodnih škotskih obal potopile 5.000 tonsko tovorno ladjo in hudo poškodovale še neki drugi tovorni parnik. Druga bojna letala so vzhodno od Cromerja in Greatjarmoutha potopila dve tovorni ladji s skupno 15.000 tonami, dve nadaljni zažgala, naslednja dva tovorna parnika, pa hudo poškodovala. Vse ladje so pripadle konvojem. Nadalje so nemška letala napadla naprave v pristaniščih ob vzhodni angleški obali.

Ob obalah Kanala so lovci in protiletalsko topništvo včeraj sestrelili 9 angleških lovskih letal.

V pretekli noči je sovražnik z rušilnimi in zažigalnimi bombami napadel več krajev in zapadni in severni Nemčiji. Nočni lovci in protiletalsko topništvo so sestrelili 10 od angleških bombalov, ki so se udeležili teh napadov.

Berlin, 16. avg. s. Sovražna letala so tudi včeraj skušala napasti francosko obalno področje. Nemški lovci in protiletalske

topništvo so napad odbili in sestrelili 9 angleških lovcev tipa Spitfire.

Angleški baloni na Švedskem

Stockholm, 16. avg. s. Roj balonov, ki se je odtrgal v angleški obrambni črti, je preletel južno obalo Švedske. Enega izmed balonov je sestrelilo severno od Stockholma švedsko lovsko letalo.

General Schussmann padel na Kreti

Berlin, 16. avg. s. Službeno je bilo včeraj objavljeno, da je 20. maja ob zori na Kreti padel na čelu svojih oddelkov general Schussmann, poveljnik skupine padalcev. Bil je star 50 let.

Manevri španske mornarice

Madrid, 16. avg. s. Španska vojna mornarica je bila na manevrih v vodah La Corune. Včeraj je vojnem vajam prisostvoval tudi general Franco v spremstvu mornariškega ministra in vodilnega admirala. General Franco je bil na krovu največjega španske vojne ladje, 10.000tonske oklopne križarke »Canarias«.

Bombe su Malta, Cipru e i capisaldi in Africa settentrionale

Tre cacciatorpediniere e due piroscafi colpiti, uno affondato — Due aerei abbattuti

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data di 15 agosto il seguente bollettino di guerra n. 437:

Ieri unità della R. Aeronautica hanno efficacemente bombardato magazzini e depositi di carburanti nell'isola di Cipro. Durante la notte altri nostri velivoli hanno lanciato bombe di grosso calibro sull'aeroporto di Malta centrando gli obiettivi.

In Africa settentrionale, nel settore di Tobruk, attività di reparti avanzati e di artiglierie. L'aviazione dell'Asse ha continuato le sue efficaci azioni; sono stati colpiti apprestamenti difensivi e impianti portuali della piazza di Tobruk e di Marsa Matruh, una nave mercantile di 3000 tonnellate nelle acque di Marsa Luch e un

cacciatorpediniere a nord di Sidi Barrani. Aerei britannici hanno effettuato un'incursione su Tripoli.

In Africa orientale, nel settore di Gondar, reparti di un nostro caposoldo usciti in ardita ricognizione si sono scontrati con gruppi nemici ponendosi in fuga. L'aviazione inglese ha nuovamente bombardato l'abitato di Gondar.

La scorsa notte velivoli britannici hanno attaccato Catania e Augusta; a Catania 3 morti e 20 feriti. L'immediata e intensa reazione di fuoco della nostra difesa contraerea ha costretto il nemico a sganciare la maggior parte delle bombe a largo. Uno degli aerei è stato abbattuto in fiamme ed è precipitato in mare.

Bombe na Malto, Ciper in oporišča v severni Afriki

Trije rušilci in dva parnika zadeta, eden potopljen — Dve letali sestreljeni

Glavni Stan italijanskih Oboroženih Sil je objavil dne 15. avgusta naslednje 437 vojno poročilo:

Včeraj so skupine kraljevega letalstva uspešno bombardirale skladišča in zaloge pogonskih sredstev na otoku Cipru. Ponoči so druga naša letala metala bombe težkega kalibra na letališče na Malto. Letalske naprave so bile zadete.

V Severni Afriki delovanje prednjih oddelkov in topništva na odseku pri Tobruku. Letalstvo osi je nadaljevalo svoje uspešne operacije. Zadete so bile obrambne in pristaniške naprave v trdnjavi Tobruk in v Marsa Matruhu, dalje 3.000 tonska trgovinska ladja v vodah pri Marsa Luhu in neki rušilec severno od Sidi el Baranija. Angleška letala so napadla Tripolis. V vzhodni Afriki so oddelki neke naše posadke na odseku pri Gondarju na drženju izvidniškem pohodu naleteli na sovražne skupine in jih pognali v beg. Angleška letala so znova bombardirala naselje Gonda.

V pretekli noči so angleška letala napadla Catania in Augusta. V Cataniji so bili trije ubiti in 20 ranjenih. Naša protiletalska obramba je takoj intenzivno odgovorila z ognjem in je prisilila sovražnika, da je večino svojih bomb odvrgel na slepo srečo. Eno izmed letal je bilo sestreljeno in se je že v zraku vnelo. Padlo je v morje.

Nočni napad na Malto

Rim, 16. avg. s. Italijanska letala so tudi v noči na četrtek hudo napadla letalska oporišča na otoku Malte. Na stotine rušilnih in zažigalnih bomb je bilo odvrglenih na letališču Hal Faru in C'Venezira. Italijanski letalci so opazili, kako so se na obeh letališčih razvili veliki požari. Sovražnik si je zamen prizadeval, da bi naše bombnike zadržal od napada. Posluževal se je pri tem žarometov in nočnih lovcev. Italijanska letala pa so se vsa vrnila na svoja oporišča.

Nenavadna invazija na Berlin

Na nemško prestolnico so se zgrnile milijarde mravelj

Berlin, 16. avgusta. s. V sredo popoldne so center Berlina zagnile milijarde zares nadležnih polletnih gostov. Milijoni in milijoni kraljevih mravelj so se pojavili z vseh strani in vdirali v sleherni hišo, se vsedali na ljudi, jim udarili v ušesa, nosnice, žepce. Postali so prava egiptiska nadlega. Čudna invazija, ki jo je Berlin tudi že prej včasih doživel, je nastala sprito takozvanega poročnega potovanja teh mravelj. Znano je, da so samci stalno opremljeni s krili, sa-

mice pa jih izgube čim se tako poročno potovanje neha. Ko samci samice oplode, pomore, samice pa si iščejo primerenega zavetja, da ležejo jajčka.

Množine mravelj, ki so tokrat priletele v Berlin, so morale biti naravnost nepregledne, ker je bilo po cestah na kilometre daleč opaziti nešteto sledov pohojenih in pobitih mravelj. Posebno hudo je bila prizadeta Friedrichova cesta v strogem centru Berlina.

Smrtne kazni na Hrvatskem

Sarajevsko policijsko ravnanje po poročila uradno, da je prišlo 6. avgusta do upora političnih jetnikov v taborišču Kuršić pri Travniku. Oblasti so energično nastopile proti upornikom in 29 njih je bilo v spopadu ustreljenih. Ostale je izredno sodišče obsodilo na smrt. Ustreljenih je bilo 41 na smrt obsojenih upornikov. Skupaj je bilo torej iz tega taborišča ustreljenih 70 upornikov.

Izredno sodišče v Sarajevu je obsodilo na smrt tudi komunista Mihajlo Popovića in Saloma Albaharya, ker sta delila komunistične letake. Oba obsojenca sta bila ustreljena v sredo.

Iz Hercegovine pa poročajo, da je bil tam aretiran pisatelj Rista Bošković, ko je skušal pobegniti preoblečen v žensko. Izredno sodišče v Osijeku je ga obsodilo na smrt zaradi veleizdaje Lazarja Markovića in Dušana Dokmanovića. Obsojenca sta bila ustreljena v sredo zvečer.

La produzione della crema dal latte vaccino

L'Ente per l'alimentazione dell'Alto Commissariato per la provincia di Lubiana, visto l'art. 3 e 5 dell'Ordinanza dell'Alto Commissariato N. 70 sulla disciplina del commercio e della lavorazione del latte vaccino, Boll. Uff. 399/58/41, allo scopo di assicurare alla provincia un regolare approvvigionamento di latte e latticini, decreta quanto segue:

E' fatto divieto salvo disposizioni ulteriori a tutte le ditte, produttori e rivenditori che provvedono alla lavorazione, raccolta o commercio del latte vaccino di produrre da questo latte qualsiasi specie di crema. Così pure è vietata, salvo nuove disposizioni, qualsiasi compra e vendita della crema.

Sin ora nel territorio della provincia di Lubiana nessuna ditta o esercente fu autorizzato dall'Ente per l'alimentazione dell'Alto Commissariato a produrre la crema dal latte vaccino o a esercitarne il commercio.

Il presente avviso dev'essere considerato come obbligatorio, giacché i contravventori alle suddette disposizioni saranno puniti con sensibili ammende, nonché con arresto, a sensi dell'art. 6 dell'Ordinanza sopracitata.

ŠAH

— Turnir za prvenstvo Nemčije je po zadnjem poročilu, ki smo ga zasledili, došel že do 9. kola. Na vrhu se je uvrstila večja skupina šahovskih mojstrov, ki imajo še vsi izgleda na osvojitve naslova prvaka. V vodstvu je trenutno za pol točke Schmidt, ki je bil že lani najuspešnejši tekmelec zmagovalcu Kieningerju. Mnogo partij je ostalo neodločenih, med zmaganimi, ki so nam znane, naj zabeležimo, da je Pfeifer premagal Krankija. Stanje po 9. kolu je bilo naslednje: Schmidt 6, Junge, Lokvenc, Müller in Palme 5½ točke.

— V Švici so igrali pretekle dni za vzhodnošvicarsko šahovsko prvenstvo v Walzenhausenu. Sodelovalo je 24 šahistov, ki so igrali po posebnem sistemu med seboj izločilne partije. Ostali so končno trije najboljši, ki bodo igrali med seboj poseben turnir. Med izločnimi so znana imena švicarskih šahistov (Grob, Lange, Janda in dr.). V ožji turnir pa so se uvrstili kot najboljši Henneberger, mladi Hofstadter, ki mu obetajo veliko bodočnost, in Schneider iz Curiha.

Inserirajte v „Sl. Narod“!

Nagradi Visokega Komisarja sta si priborila Bini in Leoni Na dirki Gorica-Ljubljana-Trst-Gorica so včeraj vozili skozi mesto najboljši italijanski dirkači

Ljubljana, 16. avgusta. Kako je bilo mogoče slutiti že po tehničnih pripravah, številu prijaviteljev dirkačev in pozornosti sportnih krogov, se je včerajšnji prihod elite italijanskih kolesarskih tekmovalcev v Ljubljano na novi klasični krožni dirki Italijanske kolesarske zveze razvil v prvovrstno sportno manifestacijo. Lepo sončno vreme je krstni vozniki na novi progi dali ves zunanji sijaj, da so vse podrobnosti poteka dirke po naših tleh prišle do učinkovitega izraza.

Voditelji dirke, ki so jim pri organizatoričnih pripravah v Ljubljani poštovno pomagali člani in odborniki Slovenske kolesarske zveze, so v izogib eventualnim motnjam preložili cilj v Ljubljani s tradicionalnega prostora pred vhodom v Tivoli na Cesto v Rožno dolino. Vsa proga od Podkopavnika naprej, kjer je nekaj zelo ostrih ovinkov, je bila mimo Podsmreke, Razorja, Kozarij, Glinca, Viča do Rožne doline označena s orientacijskimi znaki, istočasno pa so na vseh važnejših križiščih usmerjali dirkače reditelji. Na začetku Ceste II v Rožni dolini jih je velik napis opozarjal, da so se približali na 1 km razdaljo do cilja, prav tako pa jih je enak napis na začetku Ceste v Rožno dolino opozarjal, da vozijo zadnjih 500 m. Zaradi preložitve s Tržaške ceste se je dirkalna proga od Gorice do Ljubljane podaljšala za 6 km. Merila je v celoti 104 km, kar je približno dve petini dolžine krožne proge.

Ze kmalu po 10. uri so se na cilju, ki je bil okrašen z vrsto italijanskih trobojnic, začeli zbirati funkcionarji Slovenske kolesarske zveze ter člani pomožnega sodniškega zbora, ki ga je vodil g. Jaka Gorjanc. Zasedli so prostor na levi strani cilja ter po kratkem posvetovanju izvedli še zadnje ukrepe. Med tem se je vzdolž desne strani Ceste v Rožno dolino nabirala počasi tisočglava množica ljudi, ki so želeli videti profesionalne kolesarske mojstre. Vsi so se disciplinirano pokoravali energičnim rediteljskim ukrepom varnostnih organov. Poseben prostor je bil odreden avtomobilom, kontrolni postaji, kjer so se morali vsi dirkači, ki so prevozili cilj, podpisati ter zdravniški ambulanti službi.

Cim bolj se je bližala enajsta ura, ko se je približno računalo, da bodo privzeli prvi dirkači na cilj, tem bolj je občinstvo postajalo nestrpno v pričakovanju. Poročnik je zbudila visoka počastitev sportne manifestacije s strani najvišjih civilnih in vojaških predstavnikov Ljubljanske pokrajine, ki so se zbrali na desni strani cilja. K sprejemu so prišli Ekskelenca Visoki Komisar Emilio Grazioli na čelu vseh civilnih vladnih zastopnikov, številnemu zastopstvu občinskega zbora ljubljanskih garnizij pa je načeloval divizijski general Ekskelenca Orlando. Mesto Ljubljano je zastopal župan dr. Adlešič.

Šest minut pred enajsto je vsa številna množica prvič vzvalovila. V solidnem tempu je privzeli prvi izvidniški avto. V njem so se pripeljali člani vrhovnega sodniškega zbora. Stopili so takoj v stik z našimi sodniki in časomerici. O poteku dirke se je razvedela prva vest: Kljub razmeroma netežavni progi se je kmalu po startu v Gorici odtrgala večja skupina tekmovalcev, najboljših profesionalov, ki vozijo z največjo brzino proti Ljubljani. Število dirkačev znaša 35 in sodelujejo:

1. Adolfo Leoni iz Rieti, 2. Olimpio Bizzi iz Livorno, 3. Cino Cinelli iz Firence, 4. Mario Vicini iz Cesene, 5. Giovanni Destefanis iz Torino, 6. Antonio Bevilacqua iz Benetk, 7. Vasco Bergamaschi iz Sernide, 8. Gino Bartali iz Firenc, 9. Fausto Coppi iz Castellane, 10. Pierino Favalli iz Sorens, 11. Mario Ricci iz Soriana, 12. Primo Volpi iz Bettolle, 13. Secondo Magni iz Massarelle, 14. Donato Storelli iz Firenc, 15. Guerrino Amadori iz Ancone, 16. Quirico Bernacchi iz Pescie, 17. Osvaldo Bailo iz Serravalle, 18. Glauco Servadei iz Forlaja, 19. Luciano Succi iz Predappie, 20. Sesto Fellini iz Predappie, 21. Aldo Bini iz Prata, 22. Giordano Cottur iz Trsta, 23. Salvatore Crippa iz Seregna, 24. Aimone Landi iz Galiana, 25. Carlo Romanatti iz Bulgrograsa, 26. Primo Zucotti iz Alessandrie, 27. Giovanni Valetti iz

Torina, 28. Dante Rubiola z Torina, 29. Guerrino Tommasoni iz Torino, 30. Edoardo Taddei iz Bologne, 31. Edgardo Scappini iz Milano, 32. Francesco Brambilla iz Milano, 33. Luigi Valotti iz Brescie, 34. Remo Cesari iz Rima, 35. Rodolfo Tisina iz Mattuglie, 36. Oreste Conte iz Milano in 37. Giuseppe Magni iz Leeca.

Avtomobilu vrhovnega sodniškega zbora so sledili v kratkih presledkih številni drugi avtomobili s sportnimi poročevalci italijanskih listov, fotografi, zdravniško službo in vodstvom dirke. Končno je domača motorna izvidnica javila prihod vođe skupine. Izra rahlega ovinka med Cesto II in Cesto v Rožno dolino se je utrjala ob 11. uri in 12 minuti v energičnem sprintu deseterica dirkačev, ki so si sledili v majhnih presledkih. Po zadnjih naporih tik pred samim ciljem so se razporedili v razdalji kolesne dolžine in švigali skozi cilj priručno pozdravljeni od gledalcev. Nekaj minut zatem je privzela glavna skupina, za njo pa nekaj posameznikov, ki so imeli na cesti večje defekte in so zaostali.

Cilj v Ljubljani je bil za dirkače samo kontrolni, vendar je bil njih prihod in vrstni red stopan, kar sta bili za prva dva razpisani dve specialni nagradi Visokega Komisarja in še posebna nagrada za najboljšega dirkača, ki je vpočakan v vojsko. Po kratkem posvetovanju je sodniški zbor ugotovil naslednji vrstni red:

1. Aldo Bini
2. Adolfo Leoni
3. Giordano Cottur in
4. Fausto Coppi.

Cas, ki so ga porabili za 104 km dolgo progo do Ljubljane, je znašal 3 ure, 5 minut in 12,2 sekunde, tako da so vozili povprečno 33,480 km na uro. Med imenovanji je Bini eden najboljših dirkačev ravninskih prog, Leoni je kolesarski prav Italije, Cottur izredno zmogljiv dirkač na gorskih progah, enako pa tudi Coppi, ki je preteklo nedeljo zmagal v krožni dirki po Emiliji. Med temi je bil verjetno tudi končni zmagovalac na cilju v Gorici, kamor so dirkači predvidoma prispeli ob 16. popoldne.

Po naglem okrepčilu in podpisu kontrolne pole so dirkači nadaljevali po Erjavčevi, Bleiweisovi in Tržaški cesti proti Trstu. Za njimi je odšlo tudi vse spremstvo v avtomobilih, med tem ko so se gledalci z zadovoljstvom razhajali z željo, da bi čimprej videli te dirkaške mojstre na kakšni prireditvi n. pr. Hermesovem stadionu v Ljubljani.

Bizzi — zmagovalac na cilju

Ljubljana, 16. avgusta. K podrobnostim o prihodu dirkačev v Ljubljano naj še dodamo, da so bili v vođe skupini, ki je prevozila cilj za prvimi štirimi števili, Bartali, Coppi, Cinelli, Favalli in Bizzi. Kakor poročajo iz Gorice je bilo največ razgibanosti in borbe prav na prvem odseku Gorica-Ljubljana, medtem ko je bil ves nadaljnji potek do Trsta in Gorice precej enoličen.

Nekaj sto metrov pred ciljem v Gorici pa je potegnil Bizzi, in v končnem spurtu zmagal. Vrstni red na cilju je bil:

1. Olimpio Bizzi, ki je prevozil 262 km dolgo progo v 8 urah, 2 min. in 21 sekundah s povprečno brzino 32,590 km na uro.
2. Adolfo Leoni, 3. Antonio Bevilacqua (prvi med neodvisnimi), 4. Glauco Servadei, 5. Gino Bartali, 6. Mario Ricci, 7. Aldo Bini, 8. Edoardo Taddei (drugi med neodvisnimi), 9. Luciano Succi (tretji med neodvisnimi), 10. Guerrino Tommasoni (četrti med neodvisnimi).

Prehodno darilo Fašistične stranke si je priborila tovarna »Bianchi«, ki ji pripadajo trije med petorico najboljših dirkačev. Zmagovalac Bizzi je prejel poleg visoke denarne nagrade tudi srebrno kolajno kot najboljši tekmovalac-vojač.

Z železnim križcem prve stopnje. Nedavno se je mudil poldrugi mesec v Nemčiji, kjer se je seznanil z nemško delovno službo, po kateri je hrvaška kopirana. Hrvatska delovna služba bo izgrajena po nemških in samo nekoliko prilagojena razmeram na Hrvaškem.

Radijski spored

Nedelja, 17. avgusta 1941-XIX.
8.00: Napoved časa — poročila v slovenščini. — 8.15: poročila v italijanski. — 8.30: Orgelski koncert iz bazilike Carmine Magion Maggiore v Neaplju. — 11: peta maša iz bazilike Sv. Anunziata v Firenci. — 12: razlaga evangelija v italijanski (p. Eusebio Zappaterreni). — 12.15: razlaga evangelija v slovenščini (p. Krizostum Sekovčič). — 12.30: poročila v slovenščini. — 12.45: pestra glasba. — 13: napoved časa — poročila v italijanski. — 13.15: Komunikacije glavnega stana Oboroženih Sil v slovenščini. — 13.17: Belo in črno, fantazija, orkester pod vodstvom mojstra Pertraria. — 14: poročila v slovenščini. — 14.15: slovenski vokalni kvartet in kmečki trio: slovenska glasba. — 14.45: poročila v slovenščini. — 14.15: ing. Jakob Ferjan: reja mlade živine, kmetijsko predavanje v slovenščini. — 17.35: koncert tenorista Antona Sladoljeva. — 19.30: poročila v slovenščini. — 19.45: operetna glasba. — 20: napoved časa — poročila v italijanski. — 20.20: komentar dnevnih dogodkov v slovenščini. — 20.40: mali orkester pod vodstvom mojstra Strappina. — 21.15: koncert operetne glasbe, radijski orkester pod vodstvom Draga Marija Sijanica ob sodelovanju sopranistke Ksenije Vidalič. — 20: slovensko predavanje. — 22.10: koncert violončelista Luigia Chiarappa, pri klavirju Enrichetta Petazzi. 22.45: poročila v slovenščini.

Inseriraj v „Slov. Narod“

Prvi raport pokrajinskih hierarhov pod predsedstvom Ekse. Emilia Graziolia, zveznega po- veljnika pomožnih središč Stranke v Ljubljanski pokrajini

Ljubljana, 16. avgusta. Pod predsedstvom zveznega poveljnika pomožnih središč PNF za Ljubljansko pokrajino Ekse. Emilia Graziolia je bilo v Fašističnem domu prvo zborovanje pokrajinskih hierarhov osrednjih in okoliških fašističnih organizacij. Ob Ekse. Emiliju Grazioliju so bili podpoveljniki središč Giorgio Gatti, podpoveljniki mladinskih organizacij Pietro Casanni in delegatinja ženskih organizacij Ida De Vecchi. Navzoči so bili tudi predstavniki Dopolavora, CONI in drugih organizacij Stranke.

Pred pričetkom zborovanja je vprilo stojišč tovarišev zvezni poveljnik počastil spomin plemenitega fašističnega in vojaškega lika Bruna Mussolinija, omenjajoč duhovno in vojaško vrednost njegove žrtve za Domovino.

S pričetkom zborovanja je prva misel globoko vdano Ekse. Graziolia veljala ustanovitelju Imperija. Izrazil je tudi v imenu svojih sodelavcev zahvalo ministru tajniku Stranke.

Nato je sporočil da je odredil, da prevzamejo na periferiji zastopniki Visokega Komisarja tudi dolžnost inspektorjev okrožja in tajnikov pomožnih središč. Glede tega je Ekse. Grazioli dal svojim sodelavcem smernice za delo in je jasno začrtal okvir, v katerem naj se razvija njih delovanje.

Meranska konjska loterija

Tudi v Ljubljanski pokrajini je bila te dni dovoljena prodaja srečk meranske loterije. Ta velika prireditev, ki se vrši na prelepem prizorišču v mestu ob gornji Adizi sedaj že sedmič, bo gotovo ovencana z istim velikim uspehom, kakršnega so dosegle dosedanje.

V ostalih 98 pokrajinah Italije je meranska konjska loterija vsa javnost vedno pozdravila z živahnim simpatijo in zanimanjem. To čustvovanje je v največji meri upravičeno zaradi dejstva, ker je ta loterija doslej že ustvarila osem novih milijonarjev in je razdelila premij v znatnem znesku 40.981.556 lir. Razen že omenjenih osem milijonarjev je bilo premij deležnih še 1323 dobitnikov.

Treba je imeti pred očmi, da se vsak kupec srečke nekega lepega jutra lahko prebudi kot bogataš. Poudariti je treba tudi, da vsak kupec srečke s svojim donosom pripomore k človekoljubnim smotrom prireditelje, zato ni nikakega dvoma, da bo loterija kar najbolje sprejeta med prebivalstvom 99. pokrajine Kraljevine Italije. Čisti dobiček gre namreč po odbitku stroškov in znatnih premij v korist človekoljubnim ustanovam, ki delujejo pod nadzorstvom viade po vsej Italiji.

Dobitniki premij pa niso samo kupci, marveč tudi prodajalci srečk, ki dobe prvih pet premij. Ti prodajalci so dobili doslej skupno že 735.032 lir.

Ureditev porabe in prodaje žitnega pridelka

Ljubljana, 16. avgusta. Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino, na podstavil svoje navedbe z dne 27. junija 1941-XIX, št. 56, o obvezni prijavi žitnega pridelka,

smatrajoč za potrebno, da se določijo količine žita, ki jih smejo obdržati pridelovalci za človeško prehrano, za živinorejsko porabo in za setevne potrebe, odreja:

Člen 1. — Pridelovalci žita smejo obdržati za prehranjevalne potrebe za kruh in kuhinjske potrebe 2 stota pšenice za vsako osebo rodbine ali uslužbencev, ki živijo z njimi v skupnosti.

V popolno ali delno nadomestitev pšenice se smejo obdržati sledeče količine drugega žita:

rži v razmerju 1.30 stota za vsak stot pšenice,

ali ječmena v razmerju 1.50 stota za vsak stot pšenice,

ali koruze v razmerju 1.75 stota za vsak stot pšenice.

Za mešanico pšenice in rži (soržico) se šteje mešanica iz pol pšenice in pol rži.

Čl. 2. — Poleg tega smejo obdržati pridelovalci za prehrano prašičev 3 stote koruze za vsakega vzrejenega in za spitanje določenega prašiča po stanju na dan obave te navedbe.

Čl. 3. — Oves ni racioniran, prodaja pa je dopuštena le z dovolitvijo Prehranjevalnega zavoda za Ljubljansko pokrajino.

Čl. 4. — Pridelovalci pšenice, rži, ječmena in koruze smejo obdržati za seme potrebno zrno za leto 1941-1942. do naslednjih največjih količin:

La limitazione alla circolazione degli automezzi

Poiché son stati rivolti numerosi quesiti in materia di limitazione di circolazione, si rende noto che le disposizioni di cui al Boll. Uff. n. 56 del 12 luglio 1941-XIX non si applicano agli autocarri addetti al trasporto di merci. Gli autocarri medesimi possono quindi circolare liberamente anche nelle ore notturne e nei giorni di domenica e festivi come pure possono uscire dalla provincia di Lubiana senza alcuna particolare autorizzazione. Sugli autocarri medesimi è vietato il trasporto di persone ad eccezione di quelle addette al carico e scarico della merce e del proprietario della merce.

Omejitev prometa z motornimi vozili

Ljubljana, 16. avgusta. Zaradi številnih vprašanj glede omejitve prometa z motornimi vozili se objavlja, da odredbe, objavljene v Uradnem listu št. 56 dne 12. julija 1941-XIX ne veljajo za motorna vozila, ki se uporabljajo za prevoz blaga. Ta motorna vozila so lahko svobodno v prometu tudi v nočnih urah in ob nedeljah in praznikih in morejo zapustiti ozemlje Ljubljanske pokrajine brez posebnega dovoljenja. S temi motornimi vozili je prepovedana vožnja ljudi razen onih, ki naglajo in razlagajo blago in razen lastnika blaga.

Po proučitvi položaja v pokrajini in v glavnem mestu je Zvezni poveljnik poročal navzočim o delovanju politične oblasti v zadnjih mesecih in o doslej podvzetih pobudah.

Posebno pozornost je posvetil položaju delovnih slojev in kmečkega ljudstva v pokrajini. Obširneje je obravnaval vprašanje plač, higijenska in politična vprašanja v industrijah in prehranjevalno stanje v posameznih občinah.

Glede delovanja organizacij Stranke je Ekse. Grazioli objasn timer navzočim podrobnosti ustroja novih organizmov, katerim bo lahko pripadalo prebivalstvo pokrajine, ne da bi bilo k temu kakor koli pristiljeno. Podrobneje je bil obravnavan ustroj, ki ga bo imela mladinska organizacija, kakor tudi ženska organizacija, ki se bo predvsem posvečala skrbi za kmečke delavke in gospodinske delavke, kakor tudi dopolnilniška in sportna in druge organizacije.

Za fašiste, ki prebivajo v Ljubljani in v pokrajini, je bil ustanovljen Borbeni fašo v Ljubljani, kateremu bodo pripadale vse Črne straže.

Zborovanje se je pričelo in se je končalo s pozdravom Duceju.

Srečke so na prodaj pri bankah, pošt-nih uradih in tobakarnah vse pokrajine po 12 lir komad.

Ko bo prodaja srečk zaključena, se bo zbrala matrice vseh prodanih in neprodanih srečk pri generalnem inspektoratu za loto in loterije v Rimu. Tu se matrice prodanih srečk urede po serijah in številkah v posebnih železnih zabojčkih ter se odpošljejo v kraj, kjer bo zrebanje.

Zrebanje se vrši takole: Na odru je sedem žar. Prva vsebuje toliko enostavnih ali dvojnih žark, kolikor je serij prodanih srečk. Črke so natisnjene v notranjosti zaprte kovinske kroglice. Ostalih pet žar vsebuje deset števk od ničle do devet in so tudi te številke natisnjene v notranjosti kovinske kroglice. Zrebanje se začne takole: Iz prve žare se potegne serija ter nato ostalih pet števk, ki tvorijo potem številko srečke.

Takoj nato se pošče matrica, ki ustreza številki te srečke. Če se izžreba serija ali številka srečke ene izmed onih matric, ki sta bili že izžrebani, se to zrebanje uniči in se ponovi. Zrebanje se vrši toliko časa, dokler je še kaj določenih premij. Najprej izžrebane srečke se potem označijo z imeni konj, vpisanih za dirke v Meranu. Premije odpadejo potem na one srečke, na katerih so napisana imena konj, ki so pri dirkah prvi prišli na cilj. (—)

pšenice po 2 stota za vsak hektar, ki naj se obdeli; rži po 1.80 stota; ječmena po 1.80 stota; koruze po 0.60 stota za vsak hektar žitne površine; koruze po 1.20 stota za vsak hektar za krmo.

Čl. 5. Prošnje za količine posameznih vrst žita, ki naj se pustijo za človeško prehrano, za živinorejsko porabo in za seme, se morajo vložiti pri občinah na posebnih obrazcih za prijavljanje žitnega pridelka, predpisano z omenjenim naredbo št. 56 z dne 27. junija 1941-XIX.

Čl. 6. Oddaja zgoraj navedenega žita je dovoljena samo za pokritje redne posevne potrebe kmetijskega gospodarstva.

V petih dneh po taki oddaji se morajo preko občine prijaviti Prehranjevalnemu zavodu za Ljubljansko pokrajino količine vsake posamezne žitne vrste, odstopljene za seme in podatki o prevzemniku.

Čl. 7. Kolikor je žita nad količine, ki jih smejo pridelovalci obdržati, se mora oddati Prehranjevalnemu zavodu za Ljubljansko pokrajino po pogojih, ki jih določi ta zavod.

Čl. 8. Kršitajli te navedbe, ki stopi v veljavo z dnem objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino, se kaznujejo v denarju od L. 100 do L. 5000, v hujših primerih pa z zaporom do petih mesecev.

Poleg tega se odredi zaplamba količin žita, ki so se neupravičeno obdržale ali nedopustno odsvojile.

Ljubljana, dne 12. avgusta 1941-XIX.
Visoki Komisar
za Ljubljansko pokrajino
Emilio Grazioli

Razioni supplementari di pasta e riso ad opesai addetti a lavori pesanti

Sono prossime ad entrare in vigore le disposizioni riguardanti la distribuzione di razioni supplementari di pasta e riso a determinate categorie di lavoratori addetti a lavori pesanti.

Si invitano pertanto i Comuni a provvedere in tempo utile alla raccolta delle denunce degli operai, che le ditte interessate dovranno consegnare entro il 20 corrente, secondo le istruzioni impartite con apposita circolare.

Prevede, Ente per l'Alimentazione dell'Alto Commissariato per la Provincia di Lubiana

Dodatni deleži testenin in riža za težke delavce

V najkrajšem času stopijo v veljavo predpisi glede razdeljevanja dodatnih deležev testenin in riža gotovim vrstam delavcev, ki opravljajo naporna dela.

Zato »Prevede« poziva občine, da pravčasno zberejo tozadevne prijave, ki jih morajo prizadete tvrdke oddati do 20. t. m. v smislu navodil, ki so bila objavljena s posebno okrožnico.

»Prevede, Prehranjevalni zavod Visokega Komisarjata za Ljubljansko pokrajino.

Tri nove trgovske akademije na Hrvaškem. V Zagrebu. Osljaku in Sarajevu nameravajo ustanoviti trgovske akademije.

Beleznica

KOLENDAR

Danes: Sobota, 16. avgusta: Rok, Joahim. Jutri: Nedelja, 17. avg.: Emilija, Hiacint. DANAŠNJE PRIREDITVE
Kino Matica: Skrivnostna žena.
Kino Sloga: Katja.
Kino Union: Dobri tovariši.
Kino Moste: Zaljubljena garnizija in Junaki prerije.
Razstava Gaspari-Dremelj-Smerdu v Jakopičevem paviljonu.

PRIREDITVE V NEDELJO
Kino Matica: Car melodije.
Ostali kinematografi nespremenjeno.

DEZURNE LEKARNE

Danes in jutri: Mr. Bakarič, Sv. Jakoba trg 9; Ramor, Miklošičeva cesta 20; Murmayer, Sv. Petra cesta 78.
Mestno dežurno zdravniško službo bo opravil od sobote do 20. do ponedeljka 8. zjutraj g. dr. Marjan A. Hein, Korytkova ulica 18, telef. št. 36-24.

Iz Ljubljane

—lj Ente Cinoifilia in Lubiana — Kino-loški savez v Ljubljani. Ex-Jugoslovenski kinološki savez je imel dne 8. avgusta 1941 svoj izredni občni zbor. Izvršila se je sprememba naslova in se bo savez odslej imenoval: Ente Cinoifilia in Lubiana — Kinološki savez v Ljubljani. V Kinološkem savezu so vključeni: Zveza lovskih društev, Društvo ljubiteljev pticjarjev, Klub ljubiteljev sportnih psov, Klub ljubiteljev brakov, Klub ljubiteljev jamarjev in Društvo Brak-jazbečar, vsi v Ljubljani. Kinološki savez s svojimi člani je redni član Ente Nazionale della Cinoifilia Italiana in Milano. Sedež Kinološkega saveza je: Ljubljana, I. Cesta v Rožno dolino 36/I. Telefon 23-55. Dopisi naj se pošiljajo na: Kinološki savez, Ljubljana, poštni predal 233.

—lj Stepanje perila, prtov in preprog skozi okna in na balkonih je še vedno prav grda razvada pri nekaterih družinah, čeprav so gotovo že vse ljubljanske gospodinjice večkrat brale, da je ta razvada policijsko prepovedana. Vsaka hiša ima svoj hišni red in z njim je tudi urejeno stepanje in snaženje na dvoriščih, kar nadzoruje hišni gospodar ali njegov pooblaščenec. Pred kratkim smo pa čitali hudo pritožbo, da ponekod stopajo preproge od ranega jutra pa do poznega večera in zato ljudje nimajo nikdar miru. Glede tega se je seveda treba pritožiti najprej gospodarju določen hiše, vendar je pa ljudem, ki se zavzemajo za higieno, gotovo ljubše, če ljudje, zlasti pa sosedje, ves dan snažijo in čistijo svoja stanovanja, nego bi živeli v nesnagi in mrčesu, ki gotovo predstavlja mnogo večjo nevarnost za mesto kot pa stepanje samo. Skratka, za red pri stepanju perila in preprog skozi okna in na balkonih bo gotovo poskrbela policija, za stepanje na dvoriščih so odgovorni hišni gospodarji, vsej javnosti in vsemu prebivalstvu pa koristita snaga in upoštevanje zdravstvenih predpisov.

—lj Državna dvorazredna trgovska šola v Ljubljani. Popravni izpiti bodo dne 26. avgusta 1941 po razporedu, ki je objavljen na razglasni deski. — Prijave za vpis v I. razred šolskega leta 1941/42 sprejema ravnateljstvo dne 27., 28. in 29. avgusta med 8. in 12. Definitivni vpis v I. in II. razred bo 1., 2. in 3. septembra med 8. in 12. Vse natančnejše je razvidno iz objave na razglasni deski. — Šolsko leto 1941/42 se bo pričelo dne 22. septembra s sv. mašo ob 9. v trnovski cerkvi.

—lj Vpis na Drž. trgovsko akademijo v Ljubljani. Prijave za vpis v I. razred sprejema direktorja do 28. avgusta. Sprejemni izpiti iz francoščine za absolvente meščanskih šol je ukinjen. Popravni izpiti bodo 30. avgusta po sporedu, ki je razglašen na uradni deski. Vpisovanje v vse štiri razrede bo 1., 2. in 3. septembra od 9. do 12. ure. Podrobnosti na uradni deski.

—lj Prijave za vpis na Abiturientski tečaj Trgovsko-industrijske zbornice na Drž. trgovski akademiji v Ljubljani sprejema direktorja Trgovske akademije vsak dan do 27. septembra. Predavanja se prične 1. oktobra ob 8. uri.

—lj Dr. de Gleria Stanislav, specialist za zobe in ustne bolezni, je začel ordinirati na Tyrševi cesti 92 (nasproti železnice kolonije). Ordlnira ob delavnikih od 9. do 12. in od 15. do 18. ure. 353n

—lj Odlična kuhinja, teran, rofoško, verono, toskano, riling, silvanec, cvček in dalmatinsko vino, toči gostilna Lovšin.

Iz Metlike

— Literarni večer Cvetka Golarja v Metliki bo v nedeljo 17. t. m. ob 19.30 v dvorani na Pungertu. Golarjeve pesmi in njegovo prozo bosta čitala pesnik sam in njegovo spremljevalce Vavlar Držaj, ki bo v uvodni besedi očrtal Golarjevo delo in njegovo važnost za našo književnost. Na sporedu so novejšje pesnitve pesnikove, ki se odlikujejo po svežini misli in po lepoti Golarjeve pesniške besede. Golarjeva »Voda Rošlinka«, ki so jo že večkrat vpriporili na metliškem gledališkem odru, je našemu občinstvu v najlepšem spominu. Sedaj se nam ponuja redka prilika, da pesnika, pisatelja in dramatika Cvetka Golarja lahko osebno spoznamo, kakor smo se že seznanili z njegovimi leposlovnimi deli. Vabimo občinstvo, naj z obilnim obiskom tega večera izkaže Cvetku Golarju zahvalo in priznanje za neštete umeritve, ki je z njimi za trajno oogatil slovensko književnost. Programi veljajo za vstopnino in so na razpolago po 10, 5 in 2 liri.

— Centrala za drva in usnje na Hrvaškem. V zvezi z načrtnim gospodarjenjem z domačimi surovinami je bilo urejeno tudi vprašanje drv in usnja na Hrvaškem. Posebno važni so ne samo za Hrvaško, temveč v prvi vrsti za južne dele Madžarske, ki je vezana na uvoz drv iz Hrvaške, ukrepi glede gospodarjenja z drvmi. V ta namen je bila ustanovljena centrala za drva. Njene naloge so: 1. evidenca vseh zalog drv; obvezno je treba prijaviti vse zaloge drv nad 10.000 kg. 2. izdajati prodajna dovoljenja, pri čemer je treba zaprositi centralo za dovoljenje v vseh dosedanjih in bodočih zaključkih nad 50 vagonov drv. 3. izdajanje prevoznih dovoljenj za drva, brez katerih ni dovoljeno drva nakladati in prevažati. Centrala za usnje se bo pa pečala s trgovino na debelo. Dokler ne prične centrala posloovati, se bo dobivalo ustrojeno usnje na knjižice, in sicer za 100 km usnja na teden od vsakega čevljarkega mojstra, za 500 km pa na vsakega pomočnika in vajenca.

Fala, elektrarna TPD, Velenje in KDE v nemških rokah

Vse štiri elektrarne je prevzela nova družba „Energieversorgung Süsteiermark“ s sedežem v Mariboru

»Marburger Zeitung« poroča: Da se urede zamotane razmere v gospodarstvu z električno energijo na Spodnjem Štajerskem, kakor tudi zagotovitev enotne po narodnosocialističnih načelih usmerjene preskrbe z električnim tokom, je čutil šef civilne uprave na Spodnjem Štajerskem za potrebno, zaseči na Spodnjem Štajerskem nahajajoče se imetje glavnih tam obratujočih elektrarn in ga izročiti novi javno-pravni družbi »Energieversorgung Süsteiermark«.

Da se zadosti upravičenim zahtevam upnikov in delničarjev prizadejih elektrarn, je bila ustvarjena možnost, da dobe odškodnino potom državnega komisarja za ugotovitve nemštva. Podrobnosti so razvidne iz naredb šefa civilne uprave na Spodnjem Štajerskem, objavljenih v Uradnih listih št. 19 in 29.

Z uredbo z dne 6. junija 1941 je bilo na

vsem ozemlju Spodnje štajerske nahajajoče se premoženje in nepremično premoženje elektrarne Fala d. d., Trboveljske premogokopne družbe, državnega rudnika Velenje in Kranjskih železnih elektrarn zaseženo v korist državnega okrožja štajerske in izročeno novoustanovljeni javno-pravni družbi »Energieversorgung Süsteiermark« na podlagi ukrepa o prenosu je treba prijaviti najkasneje do dne 1. septembra 1941. uradu državnega komisarja za ugotovitve nemštva v Mariboru ob Dravi, Gerichthofgasse 9. V prijavi je treba navesti terjatelo osebo, znesek terjatve in dejanski stan kot podlago terjatve. Dokazilne listine morajo biti predložene v originalu ali overjenem prepisu.

Košir je izboljšal naš rekord v teku na 1500 m

Na izbirnem mitingu SK Planine je postavil zelo dober čas 3,57,6 — Inž. Stepišnik se vrača v lansko formo

Ljubljana, 16. avg.

Na včerajšnjem lahkoatletičkem mitingu SK Planine, ki je obsegal deset točk, se je zbral lepo število tekmovalcev za večino disciplin. Poleg atletov domačina so prišli v goste tudi Ilirijani in Hermežani. Prireditev, ki je bila na stadionu in se je začela ob 18. je gled na tehnične rezultate prav lepo uspela, glede na organizacijo pa je popolnoma odpovedala. O priložnosti se bomo na to bolelo točko vseh naših lahkoatletičkih prireditelj povrnili. Včerajšnji miting, ki bi se moral po sporedu zaključiti ob 19.20, se je končal ob 20.30, ko ni bilo na stadionu nobenega gledalca več, pa tudi ne sicer maloštevilnega sodniškega zbora! Ob začetku prireditve se je za včerajšnje lepo vreme zbralo kar zadovoljivo število gledalcev, ki so se razvili zlasti, ko je postavil simpatični Košir

nov rekord v teku na 1500 m

Čas novega rekorda je 3,57,6, kar je za 3,5 sekunde boljše od prejšnjega rekorda, ki ga je branil Goršek. V tej točki je nastopil razen Koširja še 6 tekmovalcev, ki so dobili 15 minut prednosti, da bi izvršili Košir imel bolj izenačene partnerje. Po poteku današnjega teka smemo računati, da bo Košir dosegel čas še izboljšal. Že po dveh krogih je v krasnem stilu prehitel svoje tovariše in pridobil do cilja precejšen naskok. Novi rekord je stopalo šest ur in tri med njimi so pokazale 3,57,6. Med ostalimi tekmovalci je bil tokrat najboljši Ilirijan Magušar, ki je od zadnjega mitinga napredoval za 4,4 sek. Enak čas je imel tudi Hermežan Srakar.

Inž. Stepišnik: 52,35 m

Počasi pa sigurno se vrača k svojim lahkoatletičkim najboljšim rezultatom evropske vrednosti v metu kladiva tudi inž. Stepišnik, ki je za včerajšnjim najboljšim metom napredoval od zadnje prireditve skoraj za cel meter. Opazovanje njegove tehnike, zlasti kadar je popolnoma zbran in discipliniran v svojih gibih, je velik užitek. »Napredek je zaznamoval tudi Nel Zupančič, ki je tokrat že prekorachil 40metrsko znamko. Njegovi obrati so še premalo izdelani, kar kažejo zlasti pogosti udarci s kladivom ob tla. Pod vodstvom svojega tovariša pa ima vse pogoje, da se bo sčasoma razvil v dobrega metalca.

O ostalih uspehih

Prva točka na sporedu je bil tek seniorjev na 200 m, ki mu je sledil enak tek juniorjev. Kakor pri skoraj vseh kasnejših tekih je starter dovolil, da so mu po edniti prehodaj pobegnili s starta, kar je razumljivo vplivalo na čase, ki so pri seniorjih in juniorjih srednji. Najboljši je bil Hermežan Polak s časom 23,8 sek.

V teku na 400 m je nastopilo 6 tekačev, ki so se morali dvakrat vrniti na start zaradi poskusov pobege. Skuškov čas 53,5 je prav dober. V skoku s palico, ki ga so izvedli mimogrede, ne da bi gledalci bili opozorjeni, je nastopilo treje tekmovalcev.

Omembe vreden je le rezultat zmagovalca Bratovža.

Ostra borba za centimetre je bila v skoku v daljino. Zmagal je Lončarič, ki mu je bil najnevarnejši tekmelec njegov klubski tovariš Nabernik. V vrstah skakalcev je sedaj že lepo število tekmovalcev, ki so prekorachili 6metrsko znamko. Sčasoma se bo zlasti med juniorji nedvomno kateri dvignil tudi nad sedanjo standardno formo.

Met diska je združil 9 metalcev prav različnih sposobnosti. Hermežanu Kajfežu je uspelo zmagati z metom srednje vrednosti. V metu kopja je Kraner dosegel 46,30 m, od zadnjega nastopa pa se je po-boljšal tudi Urbančič.

V stafetnem teku 4x100 m so nastopile štiri stafete. Čas najboljšje je bil dosežen po ostri borbi, bil bi pa lahko vsaj za nekaj desetink boljši, ko bi bile predaje palce brezhibne.

Tehnični rezultati

Met kladiva: 1. Inž. Stepišnik 52,35; 2. Zupančič Nel 41,68; in 3. Novak 29,75. Vsi trije so člani Ilirije.

Tek na 200 m za seniorje: 1. Polak (Hermes) 23,8; 2. Lušicky (Planina) 24,1; 3. Kolenc (Her.) 24,1; in 4. Pienčar (Ilirija) 24,3.

Tek na 200 m za juniorje: 1. Bratož (Pl.) 24,0; 2. Mencinger (Il.) 24,4; 3. Krenčič (Il.) 24,9; 4. Zupančič 5. Mravlje (Pl.) 25,1; 6. Novak (Il.) 25,3.

Skok ob palici: 1. Bratovž (Her.) 3,20; 2. Kompare (Pl.) 2,70; Gašperšič je odstopil.

Met diska: 1. Kajfež (Her.) 37,25; 2. inž. Stepišnik (Il.) 36,30; 3. Merala (Pl.) 35,26; 4. Dobovšek (Il.) 35,22; 5. Zupančič Nel (Il.) 35,20; in 6. Lužnik (Pl.) 34,60.

Tek na 400 m: 1. Skušek 53,2; 2. Nabernik 53,7; 3. Kraner 55,4; 4. Mravlje (vsi Planina) 55,6; 5. Pohar (Il.) 55,6; 6. Smolej (Pl.) 56,5.

Skok v daljino: 1. Lončarič 6,24; 2. Nabernik 6,21; 3. Bačnik 6,06; 4. Smolej 6,01; 5. Bratož (vsi Planina) 5,80; in 6. Jager (Her.) 5,44.

Met kopja: 1. Kraner 46,30; 2. Urbančič 43,20; 3. Kompare (vsi Planina) 40,70; in 4. Kajfež (Her.) 39,48.

Tek na 1500 m handicap: 1. Košir (Pl.) v času novega rekorda 3,57,6; 2. Magušar (Il.) 4,19; 3. Srakar (Her.) 4,19; 4. Kocutar (Pl.) 4,23,6; 5. Glonar (Il.) 4,24,2; in 6. Sedej (Pl.) 4,24,8.

Stafeta 4x100 m: 1. Planina I. (Bratož, Lušicky, Skušek, Lončarič) 46,2; 2. Planina II. 46,6; 3. Planina III. 46,8 in 4. Ilirija 47,0.

Italija : Švedska 2 : 1

V Rimu se je v sredo začel mednarodni teniški dvoboj med reprezentancama Italije in Švedske. Prvi dan je Romanoni premagal Rohlssona 6:4, 10:8; 6:8; 6:1 in Cucelli Schroederja 3:6; 6:4; 3:6; 6:4; 6:2. Italija je tako vodila 2:0. V četrtek so igrali igro dvojice in sta švedska igralca Schroeder-Rohlsson premagala italijansko dvojico Cucelli-Del Bello 2:4; 6:4; 6:4; 3:6; 6:4.

DNEVNE VESTI

— Avtokolona v St. Vidu nad Cerkljico. Sanitetna avtokolona je obiskala 11. t. m. tudi našo občino. Čez dan je bilo 1193 zdravniških pregledov, t. j. skupno otrok in odraslih. Zanimivo je, da so zdravniški ugotovili, da ni zlepa tako zdravih ljudi kot so pri nas. Zlasti jetike ne poznamo — Preizkušeno je hvalično kr. Vladi, general. direktorju za ljudsko zdravje v Rimu Eks. Petraganiju, direktorju sanitetne kolone za Ljubljansko provinco Cav. dr. Duceju, gg. zdravnikom ter ostalim osebam za njihovo res požrtvovalno delo in skrb za ljudsko zdravje.

— Novi grobovi. V Studencih pri Mariboru je umrla hišna posestnica in vdova po uradniku Aleksandra Segovič, stara 63 let. V Mariboru je umrl železniški delavec Franc Benz, star 27 let. V Celju je umrla vdova po rudniškem ravnatelju in hišna posestnica Marija Reš, roj. Recher, stara 72 let. V Mot pri Slatini Radenci je umrla soproga inspektorja Franciška Menhart, stara 74 let.

— Prvi delavski koncert v Mariboru. Na pobudo obratovodje tekstilne tvornice Hutter v Mariboru industrijalec Josefa Hutterja je priredil urad za ljudsko izobrazbo štajerskega Heimabunda v ponedeljek na tovarniškem vrtu delavski koncert.

— Popravila potrebna cesta. Cesta Peščen-Polževo trpi zdaj navzile omejitvi avtomobilskega prometa mnogo bolj kakor prej, ker vozijo po nji tudi pogosto težki tovorni avtomobili, pa tudi avtomobilski, motociklistični in kolesarski promet po nji je zelo živahen. Zato je razumljivo, da kaže cesta na nekaterih krajih sledove živahnega prometa. Na nji so nastale kotanje, v katerih se nabira ob deževnem

vremenu voda, pozneje pa blato. Nekatere jame so že tako velike, da pomenijo zelo nevarne ovire v prometu. Dale bi se pa brez posebnih stroškov in brez večjega truda zasuti. Občinsko upravo v Višnji gori prosimo, da tudi zdaj upošteva pomen te ceste za razvoj tujskega prometa na

VAJENCA
za avto-tapetništvo in
ličarstvo sprejem.

INSERIRAJ
Slov. Narodu

ZASTOPNIKA
za Ljubljansko pokrajino
sprejme renomirano
trgovsko. Ponudbe
na oglasni oddelki
Slovenskega Naroda
pod šifro »Agilenc«.

**VNETJE GRILA IN
BOLEČINE SRCA**
preženete pri otrokih
in tudi pri odraslih, če
redno dnevno pijete
zdravilno in bolezenske
klice uničujoče —

**AMBROZEVO
MEDICIN.**
ki jo dobite pristno le
v MEDARNI, Ljubljana,
Židovska ulica št. 6.

Dolenjskem, kakor ga je upoštevala doslej in da čimprej ukrene vse potrebno, da bo ta cesta zopet gladka.

— Poslovedje spodnještajerskih okrajnih hranilnic. Za poslovedje okrajne hranilnice v Mariboru je imenovan dr. Franz Platzler, v Celju Rainund Udy, v Ptujju Ludwig Bertsch, v Brezicah Franz Doberscheck in v Trbovljah dr. Herbert Kramers.

— Sosveti pri spodnještajerskih hranilnicah. Po uredbi šefa civilne uprave na Spodnjem štajerskem o denarnih in kreditnih zavodih so dodeljeni predstojnikom okrajnih hranilnic v Mariboru, Celju, Ptujju, Brezicah in Trbovljah sosveti treh do sedmih članov, ki stoje predstojnikom ob strani kot posvetovalni organi.

»SAN PELLEGRINO«
Garanzirata acqua minerale.
Deposito generale E. GEROVAC, Lubiana, Kolodvorska 8.

Obnovljena je prodaja
»SAN PELLEGRINO«
garantirane mineralne vode
Glavna zaloga pri E. GEROVAC, Ljubljana, Kolodvorska 8.

— Cene koščičastega sadja na Spodnjem štajerskem. Šef civilne uprave na Spodnjem štajerskem je določil najvišje cene letošnjemu koščičastemu sadju, ob enem pa mora biti sestavljen sortni seznam sadja. Koščičasto sadje je po 9—54 mark 100 kg.

— Okrajna hranilnica v Trbovljah. Po odredbi šefa civilne uprave na Spodnjem štajerskem se ustanovi v Trbovljah okrajna hranilnica. Njen poslovodja je poverjenik za opravljanje poslov obrtniških kreditnih zadrug v Trbovljah, Zagorju in Hrastniku.

— Evidenca lovskih psov na Spodnjem štajerskem. Da se iztebejo manjvredni psi in zamenjajo z zanesljivimi, so odredile oblasti na Spodnjem štajerskem evidenco vseh lovskih psov. Zato so bili pozvani vsi lovci, naj nemudoma sporočijo svojim lovskim mojstrom število, rase in način uporabe svojih lovskih psov.

— Prepoved svinjskih sejmov v Mariboru. Da se prepreči širjenje nalezljive svinjske rdečice, je mariborsko policijsko ravateljstvo s takojšnjo veljavnostjo prepovedalo svinjske sejme.

— Hrvatska gradi moderna pristanišča. V okviru začasnega gospodarskega programa Hrvatske je tudi razširjenje obeh pristaniških naprav v Pločah ob izlivu Neretve in v Gružu pri Dubrovniku, tako da nastaneta tu dve moderni pristanišči. Poleg tega nameravajo zgraditi v obeh pristaniščih velike silose in sušilnice za koro-zo.

— Dve novi paroplovni družbi v Zagrebu. V hrvatski trgovski register sta bili vpisani dve novi parobrodni družbi in sicer Prekomorska parobrodna družba d. d. Zagreb z delniškim kapitalom 10 milijonov din in Prekomorski Lloyd Zagreb z delniškim kapitalom 120 milijonov din. Pri slednji gre za reorganizacijo bivšega Jugoslovenskega Lloydja.

— Pridelovanje soje na Hrvatskem. Hrvatska vlada se ukvarja z načrtom pridelovanja soje na široki podlagi. V ta namen bodo v kratkem izdelani načrti za sušilnice in miline. Na večjem pridelovanju soje je zainteresirana tudi hrvatska vojska.

— Kvaternik pri nemških letalcih. V navzočnosti maršala Kvaternika je bila te dni na zagrebškem letališču otvorjena restavracija in Klub nemških letalcev.

— Hrvatska gospodarska delegacija v Rimu. V Rim je odpotovala hrvatska gospodarska delegacija, ki se bo pogajala o preskrbi hrvatske tekstilne industrije s sirovinami. Ta pogajanja spadajo v okvir začasnih trgovinskih pogodb med Italijo in Hrvatsko.

— Strojepisni tečaji — novi — prično 18. avgusta. Zahtevajte prospekt: Kristofov učni zavod, Ljubljana, Domobranska 15.

— Japonski novinarji pri poglavniku. Poglavnik dr. Pavelič je sprejel že več dni v Zagrebu mučence se odposlanstvo japonskih novinarjev, ki so prispeli iz Rima. Na prisrčne pozdrave gostov je odgovoril poglavnik, da so Hrvati narod pomorščakov in da so bili že mnogi na Japonskem, kjer so lahko občudovali vztrajnost Japoncev in lepote njihove domovine.

— Carine prost uvoz blaga v Srbijo. Pred 6. aprilom 1941 v bivšo Jugoslavijo uvoženo in ocarinjeno blago se lahko uvozi v dveh mesecih carine prosto na ozemlje vojaškega poveljstva v Srbiji, v kolikor se dotični proizvodi ne morejo proizvajati v Srbiji sami.

RAPPRESENTANZE
importanti assumoni per
vasta clientela Italia. Refe-
renze di primo ordine.

ZASTOPNIKE
sprejemamo za širok krog
odjemalcev v Italiji. Potre-
ba provizna priporočila.

Studio Tecnico Commerciale Rag. Carone — Avv. Cerillo — Cimarosa 84 — NAPOLI

Praška domača mast
CISTI IN ZDRAVI RANE
DOBI SE V VSEH LEKARNAH
27 T R. d. št. 2/41

IMPORTANTE INDUSTRIA OTTICA MECCANICA DI PRECISIONE — C E R C A
rappresentante per Provincia di Lubiana.
Offerte dettagliate e referenze a: LA FILOTECNICA — Casella Postale 1199 — Milano.

VELIKA TOVARNA OPTIČNIH IN FINIH MEHANSKIH IZDELKOV
sprejme zastopnika za Ljubljansko pokrajino
Ponudbe s podrobnimi podatki in priporočili na naslov:
LA FILOTECNICA — Casella Postale 1199. — Milano.

Passate la fine di agosto ed il settembre a
GRADO (Trieste)
Spiaggia ideale per bambini. Care marine e subacquee.
Informazioni, combinazioni di soggiorno 8—15 giorni presso CIT Ljubljana, Tyrseva 11.

Izrabite konec avgusta in ves. septem-ber za bivanje v
GRADO (Trieste)
Idealna pečina za otroke. Morska zdravljena in peščene kopelji.
Informazioni in predprijila za 8—15 dnevna bivanja pri CIT, Ljubljana, Tyrseva 11.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI
Predstave ob 16., 18. in 20. uri

KINO SLOGA TELEFON 27-30
Katja
Zgodovinski veselel o nekromani ruski carici Katji Dolgorukovi.
V glavni vlogi Danielle Darrieux.

KINO UNION TELEFON 22-21
Odlična družabna drama s Jean Gabinom in Viviane Romance v glavnih vlogah
Dobri tovariši
Slovenski rapisi po vsej dotični filma!

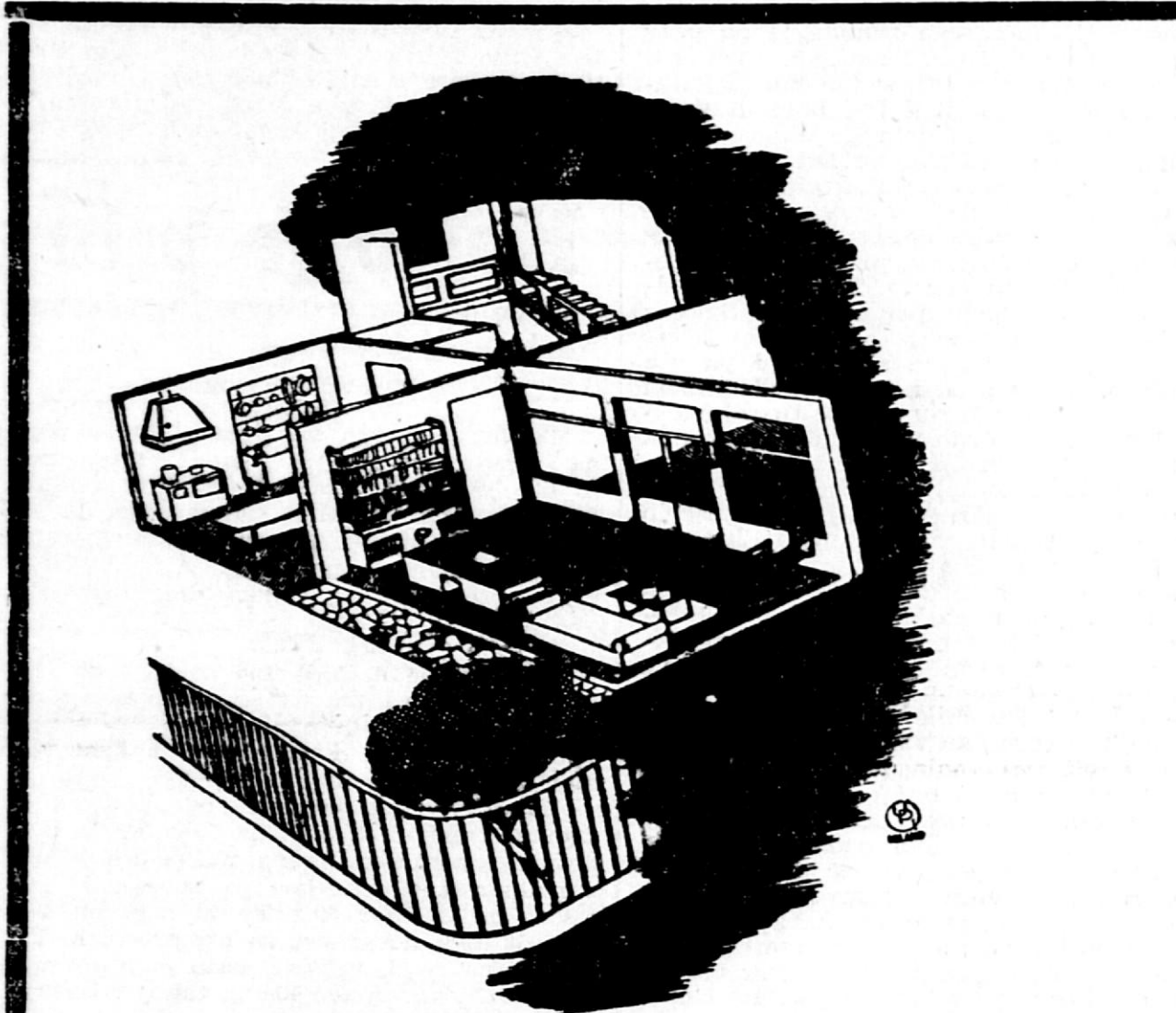
KINO MATICA TELEFON 22-41
Danes poslovedje krasna filmska drama s Sybilo Schmitz in A. Schönhaasom
ŠKIVNOSTNA ZENA
Jutri premiera odličnega glasbenega filma
Čar melodije
Douglas Montgomery, Adrienne Ames, E. Venable.

KINO MOSTE
Naš vodilni spored do vključno 17. avg.
ZALJUBLJENA GARNIZIJA
Najslajnejši glasbeni šlager ameriških dovtipov
JUNAKI PRERIJE
Ken Maynard in stotine koročev. Delavnik ob 19. nedelja ob 14.30, 16 in 19. Konec ob pol 10. Vsi filmi so bogato opremljeni s slovenskimi napisi.

— Carinski zavod v Zagrebu. Hrvatski finančni minister je odredil, da se ustanovi v Zagrebu carinski zavod, ki bo dajal interesentom informacije o carinjenju vseh vrst blaga in o carinskih tarifah.

— Regulacija Save. Hrvatska vlada je sklenila regulirati Savo na ozemlju Hrvatske. V ta namen je določenih 200 milijonov kun iz kredita 4 milijard kun za javna dela. Regulacijska dela so se že pričela.

— Ekspresna prometa med Italijo in Hrvatsko. Ni železniški promet med Italijo in Hrvatsko se bo razvijal preko obmejne postaje Bujbanci. Ekspresnega blaga pa

L'ALLUMINIO ALUMINIJ neli'attrezzatura CASALINGA v GOSPODINJSTVU

Per qualsiasi necessità casalinga esiste un oggetto in alluminio rispondente ad un dato lavoro, ad una data occorrenza. Dai piccoli apparecchi per la pulizia a quelli meccanici o elettrodomestici per tutti gli usi, dagli oggetti necessari al gabinetto da bagno, al portaombrelli, dall'attaccapanni al mobiletto, ecc. Nei negozi di articoli casalinghi, nelle chincaglierie, negli empori, esistono oggetti in alluminio, spesso ignorati, che rispondono a tutte le possibilità di utilizzazione nella vita pratica moderna. Con essi e per essi si guadagna tempo, si riduce la fatica, si accresce il benessere e si ha la gioia di avere una casa risplendente, pulita e igienica.

Za vse, karkoli potrebujemo v gospodinjstvu, najdemo primeren predmet v aluminiju, ki točno ustreza določenemu delu, določeni zahtevi. Od majhnih čistilnih priprav do mehaničnih ali električnih za vsa mogoča domača opravila; od predmetov potrebnih v kopalnici do držal za dežnike, od obešalnikov do kosov pohištva. V trgovinah z gospodinjstvi predmeti, v onih z drobnarijami, na sejmi, povsod se dobe predmeti iz aluminija, čisto nepoznani, ki pa ustrezajo vsem mogočim namenom praktičnega modernega življenja. Z njimi si prihranimo čas, zmanjšamo utrujenost, povečamo ugodje in dosežemo veselje, da imamo bleščečo, snažno in zdravo hišo.

Alluminio-Aluminij
METALLO BEL DOMO — GOSPODARJOČA KOVINA
E CO. — VIA C. C. ITALIANA

Naselbina na zemlji, ki jo žre opekarna

Na najlepšem kraju manj lepa četrt Brdo — V sosesčini, na Bokalcch bodo dobili svoj dom vpokojenci

Ljubljana, 16. avgusta. Ljubljana je dobila v zadnjih desetletjih toliko četrti in predmestij, da je potreben poseben vodič. Niti meščani sami ne vedo za vse mestne dele, za naselbine, ki so povsem zaključene vase ter imajo posebno imena. Tako jih je najbrž mnogo, ki ne vedo, kje je Bonifacija, a tudi Brda vsi ne poznajo in niti ne vedo na kateri strani mesta je. Na Brdo smo zašli zdaj zaradi tega, ker je v sosesčini Bokalc, kjer se bo sčasoma razvil posebna četrt, kakršnih doslej Ljubljana še ni imela — samostojna naselbina vpokojencev, veljiko mestno zavetišče.

LJUBLJANSKI ZAHOD

V vseh velikih evropskih mestih veljajo zahodne četrti za izbrane, lepše urejene kot bivališče bogatih ljudi. Na zahodu je četrt vil in gradov med vrtovi, na vzhodni strani so pa nametane na smetiščih, med tesnimi ulicami delavske hiše in barake in tudi tu in tam vrste »uniformiranih«, pustih, umazanih hiš. Tudi ljubljanski zahod je lep, skoraj brez industrije in v njem prevladujejo »vile« ali vsaj hiše med vrtovi. Prometa, hrupa in prahu je mnogo manj kakor na vzhodni strani. Razen tega ima Ljubljana še srečo, da prevladujejo večino leta zahodni in južni vetrovi, tako da odnašajo iz mesta dim ter prinašajo iz gozdov na zahodni strani dišeč, osvetočujoč zrak. Najsrečnejša je pa zahodna četrt v bližini gozdov in bolje zaščitena pred mraznimi vetrovi. Večkrat smo imeli že priliko opaziti, da je bila tudi megla na zahodni strani mesta redkejša kakor na vzhodni in severni. Pač pa nekateri omalovažujejo Rožno dolino zaradi mehkega terena, češ da je prevlačna. Pravijo, da je severna stran, ki je bolj suha in odprta, bolj zdrava.

PEKARNIŠKA ČETRT

Zahod ljubljanskega zahoda je pa prav za prav Brdo. O Brdu ne moremo govoriti kot izbranem kraju ljubljanskih bogatašev. Če je v Ljubljani kaj bogatih ljudi, nimajo najbrž tako dobrega okusa kakor ljudje, ki so se naselili na Brdu. Lepšega kraja v neposredni ljubljanski okolici ne najdemo; namreč kraja samega na sebi — brez hiš in bližnjih opekarn. Čudovita je planota nad dolinami, prehajajoča v gozdove, goščina in zračna. Na sever se odpira eden najlepših pogledov na Savinjske planine, na jugu je razprostrto Barje ob vzhodu Krma, na vzhodu je pa vsa Ljubljana Brdu pred nogami. Toda mnogi meščani vidijo v Brdu le opekarniško četrt. Tega imena Brdo ne zasluži. Na koncu Vica so se ob vzhodu nizkega razrasta hribovja, blizu Brda, sicer zagrizle v ilovnato zemljo opekarn. Tedaj, ko je začelo to grčevje rotati v mesto v obliki opeke, Brda prav za prav še ni bilo, vsaj takšnega značaja ni imelo kakor zdaj. Tedaj najbrž ni nihče mislil, da se bodo ljudje naselili tudi na grču, ki so ga nadele opekarn. Brdo je bilo tedaj tudi še bolj zaraslo. Gozdovi so bili še marsikje, kjer so zdaj skromne delavske hiše in njivice. Opekarnice so vedno bolj žrle zemljo in nastale so velike rane, da je človek že zelo spremenil »obličje zemlje«. Na samem Brdu, ob vzhodu grča na severno vzhodni strani sta dve opekarni. Poseben dalec se je zajedla v grč proti zahodu opekarna Združenih opekarn. Nekaj hišic je že blizu velike jame. Opekarna izteguje čedalje bolj roke po ilovnati zemlji in če pojde tako naprej, se ji bodo morale umakniti tudi hišice, ki so zdaj »vzhodna četrt« Brda. Nekateri hišice so nastale tu prav zaradi opekarn — delavci so imeli blizu na delo in poceni so si lahko preskrbeli gradivo. Morda se bodo morale hiše prav tako umakniti zaradi opekarn. Sicer pa imajo skoraj vse več ali manj zasilni značaj.

MOJA HIŠA, MOJ GRAD

Vendar velja tudi na Brdu, »da je moja hiša moj grad«. Vsi lastniki teh gradov so ponosni na svoje domove. Vse tipe zasilihih in stalnih delavskih hiš lahko vidimo iz kmečkega Brda, ki je šlole nekega kmečkih hiš, se je razvila značilna delavska četrt. Kmečke hiše so utonile v tej poplavi pestrih umetovorov laične stavbarške umetnosti. Lesene, zidane, betonirane in iz raznega gradiva »skupaj znesene« hišice se gnetejo na valovitem ozemlju. Nekaj je tako majhnih, da se ti zde igrčke, če ne pomisliš, koliko ljudi stanuje v njih in koliko otrok jih vprav razganja kakor so Ribnični cerkev. Vse je v miniaturni, tudi vrtovi. Zato je pa zemlja tem bolj izrabljena, tako da si skoraj v zadregi, kam bi stopil. Krompir raste tik ob zidu, fižol se opleta tudi ob kapovih in tu in tam so prekrije skoraj višje od streh. Naselbina se je razrasla v več rokavov; po žlebu grča na vzhodni strani med obema opekarnama, na južni strani po pobočju v sosesčini bokalskega gradu, ob

stari cesti na planotici in tudi na severni strani ob gozdnem parobku. Kakor v gubah cunj uši tako čepa hišice skoraj v vseh gubah grča in se množijo vedno bolj proti gozdom na zahodni strani.

OBLJUBLJENA DEŽELA...

Ljudje so v vseh časih sanjali o oblubljeni deželi. Morda je tudi marsikdo izmed teh ljudi, ki so se priselili na Brdo, sanjal o nji ter se mu je zdelo, da ga čaka prav na tem grču. Toda bilo jih je preveč, ki so sanjali enako. Prišli so na »devisko« zemljo, kjer so bili izkrceni gozdovi in med stare rodovitne njive. Obdelovali bodo zemljo, nasadili sadnega drevja in živeli sredi solnčnih vrtov. Resničnost je vselej malo drugačna od sanj. Vrtovi so tu in tam tako majhni, da jih lahko pokriješ z rjuho. Na pušči ledini se bohoti praproti. Korenine gozdnega drevja še vedno poganjajo in plevel tekmuje s krompirjem in fižolom. Toda na večjih kosih zemlje, lahko bi rekli starega kulturnega Brda, na starih kmetijah, vendar ni toliko plevela. Sadno drevje je lepo, pa tudi dobro rodi. Ob hišah se marsikje vzpenja trta. Pozornost pa budi zlasti oreh. Znano je, da je oreh zelo občutljiv ter da mu pride mraz kmalu do živca. Oreh spomladi pri nas pogosto pozebe in le redko dobro rodi. Na Brdu se pa oreh dobro drži. Zdi se, da je tam malo toplejše: spomladi štiti sadno drevje pred slano megljo, precej pa blaže mraz zlasti topli zračni tokovi bližnjih gozdov. Brdo je tudi toliko višje, da v njem zjutraj ni tako občuten dolinski mraz. Na grčevju v sosesčini so krasne solnčne lege, kjer bi najbrž sadno drevje dobro uspevalo kakor uspeva na južni strani na Bokalcch. Morda bi ne bilo tako težko napraviti tam vsaj miniaturno oblubljeni dežele kakor je miniaturna vse.

NA BRDU RASE SOJA

Bokalsko posestvo je mnogo večje kakor vse Brdo in njegova okolica. Nanj se Brdo, to se pravi naselbina z vsemi svojimi značilnostmi delavske četrti, ne more razširiti. Zato je precej jasna meja med Br-

dom in Bokalcami: na Brdu so njive njivice, njivice so pa vrtniki, med tem ko so na Bokalcch njive polja in vrtovi njive. Bokalce so še vedno graščina, vendar se tu in tam tudi v neposredni bližini bokalskih njiv pokaže, da je Brdo blizu. Tako naletiš ob gozdnem parobku ob bokalskih njivah na njivico, ki ni bila preorana, temveč prekopana. Na nji je posejana ajda — njivica je morda le 10 m² velika. Podobnih njivic je še več. Obdelana je zemlja med gozdnim grmovjem, na pustih pobočjih, kjer je doslej rasla gozdna trava. Ljudje so si nasadili fižola, posejali so proso, posadili koruzo. Na senčnih legah, na nepogojeni zemlji pridelki slabo kažejo. Malo bo fižola na njivah, zemljo bi morda izrabili koristneje, če bi pridelovali kaj drugega. Nudi se jim najboljši zgrad na samem Brdu, kaj bi naj pridelovali. Naj bi si ogledali ob stari cesti pri gostilni sojo. Sleherna rastlina je polna strokov. Fižol ni nikdar tako poln. Pa pravijo nekateri, da soja pri nas ne rodi! Na Brdu uspeva na pušči gozdni zemlji in celo na senčni legi. Uspeva mnogo bolj kakor bi fižol ali krompir. Ko bi ljudje vedeli, kaj bi jim vse dala soja, bi najbrž na Brdu rasla še marsikje druga, ne le na kmetovski zemlji. Kmet prideluje sojo za živino, ljudje bi jo za svojo hrano. Tisti, ki so sojo že jedli pripravljeno kakor fižol — a nezabljeno, ker sama vsebuje dovolj maščob — pravijo, da ni tako strašno neokusna kakor bi jo radi nekateri razkričali. Dovolj dobra je, da jo lahko ješ. Sojo bi lahko torej uživali tudi nepredelano, kar bi bilo izrednega pomena za revnejše ljudi: ker rastlina dobro rodi in ker kot jed ne potrebuje zabele.

Tako smo prišli od oblubljeni dežele do soje... Toda zakaj bi naj ne rasla v tej oblubljeni deželi raje soja namesto plevela? Na vrtnikih bi dala soja mnogo več kakor katera koli druga rastlina razen krompirja. Letos so nekateri na zelo malih površinah nasadili koruzo, da ne bo več pridelka kakor za obrok polente...

Kako je bilo pred 25 leti

„Slovenski Narod“ leta 1916

Ljubljana, 16. avgusta. Mladini se morda zdi prva svetovna vojna »romantična«, ker že spada v zgodovino in ker je bil tehnični napredek v zadnjih 25 letih velik. Nekateri tudi mislijo, da so dandanašnje prilagojene vojni razmeram v zaledju novost ter da je bilo življenje med svetovno vojno v marsičem drugačno.

Alarm

Mladi ljudje najbrž mislijo, da tedaj še ni bilo letalstva ter da se prebivalstvu ni bilo treba bati sovražnih letalskih napadov. Citate torej, kaj je pisal naš list 8. avgusta l. 1916: »Sovražni zrakoplovi se bodo podnevi v dvema streloma iz topa na Rožniku in ponoči s tovarniško sireno v Spodnji šiški signalizirali. Obstreljevanje sovražnih letal se bo vršilo z Rožnika in z gradu ter je radi tega nevarnost za občinstvo, ki se nahaja na cesti, velika. Zato je primoran vsakdo, da ne zapade kazni, takoj v bližnji hiši se skrije.«

„Novi velikani v zraku“

Pod tem naslovom je pa bila objavljena vest 9. avgusta 1916: »Newyorker World« poroča iz Berlina: Tretjega napada »Zeppelinov« na Anglijo sta se udeležila tudi dva nova »Zeppelina«: velikana, ki ju je mogloče pretvoriti tudi v trgovska zrakoplova. Zeppelin upa, da bo mogel s temi zrakoplovi napraviti novo zvezo z Ameriko, kakor se je to posrečilo z podmorskimi ladjami. Poročevalec dostavlja, da iz vseh njihovih ozirov ne more več sporočiti o zrakoplovih, toliko pa lahko pove, da imajo veliki akcijski radij in veliko dvigalno silo ter izredno hitrost.

Letaki sovražnikov

9. avgusta je bila objavljena tudi naslednja notica: »Sovražni letalski mečejo med vojnjo čez naše kraje tudi letake itd., katerih vsebina je popolnoma neresnična. Shranjevanje takih letakov je prepovedano. Najdene ali dobljene letake je brez odloga in v vsakem posameznem primeru oddati najbližji vojaški varnostni oblasti ali patrulji. Prestopke te prepovedi bodo kaznovali politične okrajne oblasti, odnosno policijsko ravnanje v Ljubljani po cesarski na-

Odjemalci so krivi...

Kako so živeli ljudje v zaledju med vojno, nam nekoliko kažejo podobne novice kakor tista, ki je bila objavljena 11. avgusta, da je v nekem kraju pri Dresdenu obolelo 100 ljudi, ker so jedli meso bolnih konj, in poročilo o usmrtjenem mlekarju. V Gradcu se je zagovarjal pred sodiščem prodajalec mleka; bil je obtožen že tretjič, da je mleku prilival vodo. Zagovarjal se je tako: »Odjemalci so zahtevali mleko, a jaz ga nisem imel. To me je zelo žalostilo. Potem sem imel še pogreb in to me je zopet žalostilo. Končno sem se napil in sem vril vodo v mleko. Samo odjemalci so krivi, tako so se mi smilili!«

Koliko mesa so pojedli Ljubljančani

Zanimala vas bo naslednja statistika, ki jo je objavil SN 12. avgusta. Od 3. julija do 6. avgusta je bilo v mestni klavnic zaklanih 57 volov, 2 bikla, 36 krav, 364 prašičev, 169 telet, 6 kozličev in 9 konj. Uvoženo je pa bilo 5293 kg mesa in 3 zaklana goveda ter dve teleti in 9 prašičev.

Brezmesni dnevi

Tudi brezmesni dnevi niso novost. 17. avgusta je SN objavil naslednjo notico: »Brezmesni dnevi na Ruskem. Listi poročajo, da so na Ruskem uvedli štiri brezmesne dni na teden. Sploh je v mestih dovoljeno klati samo ob petkih, sobotah in nedeljah in le toliko živine, kolikor je dovoljeno mestna uprava. Število živine na Ruskem se je med vojno zmanjšalo za 15 milijonov glav, to je za celo četrtino.«

Nakaznice za meso

Med svetovno vojno so uvedli v Nemčiji nakaznice za meso l. 1916, kakor poroča SN 23. avgusta: »Dne 2. oktobra stopi v veljavo odredba o ureditvi porabe mesa za vso Nemčijo, ki uvrja meso na izkaznico in določa: Vsaka oseba dobi za 4 tedne eno izkaznico. Otroci do 6. leta dobe le polovico določene tedenske množine. Maksimum mesa in mesnih izdelkov na izkaznico in teden so določili do preklica na 250 gramov mesa klavne živine s kostmi vred.«

175-letnica Pratra

Nemški tisk se spominja 175letnice slovečega dunajskega Pratra. Več desetletij so smeli zahajati v to veleestno zabavišče samo visoki plemiči. Šele pod cesarico Marijo Terezijo je bilo po prizadevanju njenega sina, poznega cesarja Jožefa II. dovoljeno vsem Dunajčanom in njihovim gostom zahajati v sedanji Prater. Kmalu potem je doživel na dunavskem otoku ležeči Prater pravo invazijo raznih prodajalcev jestvin in pijač ter lastnikov panoptikov, vrtiljakov in drugih privlačnosti.

Pozneje je postal ogromni zabavni park tudi družabno središče in shajališče botijske družbe ter pozorišče slovečih praterskih voženj, ki so trajale niso uro in so se končale v okolici Lusthausu in Freudenu, sedeža velikih konjskih dirk. Med največje privlačnosti Pratra sta spadala groteskni Kitajec Calafati, ki se je neprestano svitjal v klopčič, in pa orjaško kolo, raz katerega ima človek še zdaj krasen razgled na Dunaj. V dvoranih Pratra je dolgo dirigiral zadnji mojster triletinskega takta Karel Zihrer priljubljeni vojaški orkester Deutschmeisterov, za katere so bili dunajčani zelo navdušeni.

Od česa je odvisna višina telesa

Važno vlogo igrajo pri rasti higijenski in prehranbeni pogoji, pa tudi poklic

Rast človeka je v prvi vrsti odvisna od plemenske pripadnosti in dednosti. Višja lega kraja ne zmanjša telesne višine, kakor so mnogi prej trdili, temveč gre enako kakor pri zemljepisni legi za rasno pripadnost. Sicer pa žive Norvežani in Lapinci v krajih iste zemljepisne širine enako tudi pritlikavska plemena in zamorci visokih postav in vendar vidimo tu veliko razliko v rasti. V splošnem lahko rečemo, da zemljepisne razmere in podnebje le malo vplivajo na telesno višino.

Pač pa igrajo v tem pogledu važno vlogo higijenski in prehranbeni pogoji, na drugi strani pa tudi poklic. Boda in pomnjenje zadržujeta rast, nasprotno so pa v blagostanju živeli ljudje navadno visokih postav. Posebno važno je za rast telesa, da se otrok dobro hrani. To se mu pozna še v poznejših letih. Slabo hranjeni otroci ostanejo slabotni in bolehní vse življenje. Tudi tu so seveda izjeme, ki pa samopotirjuje pravilo. Mestnim otrokom zadostuje navadno že krajše bivanje na

počitnicah, pa se utrjuje in zraste. Nasprotno pa rasto otroci med šolskim letom nekoliko počasneje nego med počitnicami.

Glede vpliva mesta in podeželja na rast telesa si učenjaki niso edini. V Belgiji, na Württemberskem, v Švici, Franciji in na Japonskem so ugotovili, da so meščani znatno večji od kmetov iste starosti, na Bavarskem v Prusiji in v Angliji je pa to razmerje nasprotno. Končno je treba še omeniti, da telesna višina v raznih dnevnih časih ni enaka. Zjutraj je človek največji, do večera se skrči za 1 do 2 cm, po naporni stoji ali hoji pa celo 4 do 5 cm. Ta pojav je posledica stlačenja medvretenčnega hrustanca, ki se stlači pod težo na hrbtni slonečevalci. Razen tega se pomaknejo sklepne glavice nekoliko v jamice mečnih kosti in tako se izbočeni deli stopala nekoliko splošče. Zanimivo je, da izgube pri enakih okoliščinah visoki ljudje več na svoji višini kakor majhni, mlajši več kakor starejši.

Križanka

1	2	3	4	5	6	7	8
9						10	
11			12		13		
14		15					
16					17		18
19			20	21			22
		23				24	
25	26						27
28					29	30	
31			32				
	33						
34		35					36
37	38				39		
40					41		42
43					44		

Pomen besed:

Vodoravno: 1. stenografičan rokopolis, 9. dragoceno kamen, 10. doba, 11. okrajšana vprašalnica, 12. pokrajina v Abesiniji, 14. srednjeveški srbski vladar, 16. slavnostna pesem, 17. evropsko mejno gosstvo, 19. napravljen iz tvoriva, ki je vedno bolj dragoceno, 22. osebni zaimek, 23. naslednik, 25. francosko mesto, 27. se da v znak sklenjene pogodbe, 28. prvi znak rasti, 29. pomladanski, zgodnji, 31. vonjavost, 33. molilnica bližnja vzhoda, 35. azijski prebivalci, 37. obdelovalna surovina večine industriji, 39. deklinski ime, 40. mesto v Vojsvodini, 42. igralna karta, 43. je železnici neobhodno potreben, 44. gesta, premik.

Navpično: 1. prebivalka, najemnica stanovanja, 2. špansko mesto, 3. junaška pesem, 4. gola, 5. plin, ki je krepko desinfekcijsko sredstvo, 6. čuvar reda in postave, 7. glej 27. vodoravno, 8. okusen sad, 13. dvojniški svojilni zaimek, 15. ... domu na otar 18. prebivalka Novega sveta, 20. italijanska nikačnica, 21. sledi leta, 24. splitska prirodna atrakcija, 26. angleška mera, 29.

slovenski slikar, 30. prebivalci starogrške pokrajine z glavnim mestom Atenami, 32. francoski revolucionar, 34. mojega očeta otrok, 36. presledek v gozdu (j-i), 38. nade, 41. vas pod Krimom.

Rešitev križanke, objavljene prejšnjo soboto

Vodoravno: 1. kronovina, 2. ajdovina, 10. pa, 11. Boheme, 13. ivje, 14. anal, 15. ti, 16. lirika, 18. ano, 19. me, 20. ab, 21. na, 22. sunejo, 23. Man, 24. or, 25. vrtica, 28. literat, 30. marelar, 31. koritar, 33. etika, 34. ata, 36. poj, 37. stan, 38. Arabci, 40. tt.

Navpično: 1. Kapitavno, 2. Rjavina, 3. od, 4. Nobel, 5. ovce, 6. viharer, 7. Ineni, 8. namakajo, 12. elaborat, 17. imuniteta, 22. satirik, 23. malarija, 26. cela, 27. Ararat, 29. ar, 30. motor, 31. kopa, 32. Kant, 35. tat, 37. si.

Svidenje

na filmskem platnu

V nekem kinu v Jeni se je pripetilo nedavno, da je žena na filmskem platnu spoznala svojega moža. Taki primeri so dokaj redki. Na sporedu je bil filmski žurnal, ki je prikazoval boje na vzhodni fronti. V žurnalu je bil tudi kratek prizor, kako neki vojak z veliko spretnostjo zavaja vrat petelinu. V kinu je slučajno sedela njegova žena in lahko si mislimo njeno presenečenje, ko je nenakrat zagledala na platnu svojega moža. Potem je pa šla več dni zapored v kino, tako je bila vesela nenadnega svidenja z možem.

Abonirani sedeži v nebesih

Neki puščavnik v Besarabiji, ki je menda težko živel od samih molitev in posta, in ki je že čutil, da se mu bliža smrt, si je hotel zagotoviti mesto v raju. V svojem puščavniškem brlogu je imel velik načrt, podoben onim v gledališčih in koncertnih dvoranah pri blagajnah, da si lahko ljudje izberejo sedeže. In moč je prodajal prostore v raju. Cene so bile določene približno tako, kakor so gledališke ali koncertne. Najdražji so bili seveda prostori v neposredni bližini Boga. Sledili so jim sedeži v bližini arhangelov Gabriela. Najcenejši sedeži so bili po 40 mark. Marsikateri pobožni kmetič je bil pri pripravi svoje praznovorne žene prodal zadnjo kravico, da je z izkupičkom zagotovil sebi in ženi mesto v raju.

MOLTTEV

Mladu dekletu molit: Ljubi bog zase ne zahtevam ničesar, če pa moreš, preskusi moj materijal dobrega zeta.

PROKLETSTVO

DEMANTA

Roman

I

Vsak začetek ni težak

Božična noč je. V galerije muzeja Lovra prodira močna in varljiva svetloba električnih uličnih svetilk. Redki tretpetajoči svetlobni žarki so kakor da izžarevajo iz oči, čuječih v temi.

Zvonovi cerkve Saint Germain l'Auxerrois vabijo k polnočnici in njihov zamolkli glas se razlega tja do mračnih muzejskih galerij.

Dva čuvaja sta sredi svojega nočnega obhoda, prihajata v dvorano egiptskih starin. Eden nosi zasenčeno luč. Piše se Bartissol in doma je iz južne Francije. Drugi se piše Logarec in je Bretonec.

— Čuj, pravi Bartissol svojemu tovarišu, — čuj kako zvonijo k polnočnici... Koliko ljudi bo vso noč praznovalo božični praznik. Kaj porediš na to, stari?

— Jaz...? Nič! odgovori Logarec sanjavo.

— No, jaz pa pravim, da je škoda, da tudi midva ne moreva praznovati te noči.

— Prav praviš.

— No, taka je pač našina sveta noč!

1 In Bartissol postavi krepko svojo luč na sarkofag z mumijo kraljice Tie.

Čuvaja se ustavita in naslonita s hrbti na kovnasto ograjo pred zbirkami.

Logarec si potisne svoj dvooglati klobuk na zatilnik, prekriža roke in sledi trepetanju modrikaste svetlobe na oknih.

Tam doli na trgu pri žarišču te svetlobe zadostuje gib drobne žuželke, pa se zdi, da se je prikazala na steklu orjaška fantasmagoria s širokimi krili vampirja...

— Ali veš, na kaj mislim Bartissol? — se oglasi Logarec. — Na sveti večer pri nas. Bil je tako sinji kakor ta noč, ker je sijala luna na sneg, toda takrat je bilo več snega kakor danes. Tam pri nas je tudi drugačen kraj kakor tu. Šli smo v gruči k polnočnici, potlej smo se pa v vrtači premraženi in bili smo veseli, da smo našli v peči plapolajoči ogenj. Potem smo praznovali sveto noč in stari so pripovedovali zgodbe.

— Ah, da odgovori Bartissol. — Stari vedno pripovedujejo zanimive zgodbe.

— Večina izmed njih je nas navdajala s strahom — nadaljuje Logarec... Mi otroci smo napol spili, toda zdramili smo se vedno, kadar se je govorilo o Korriganu.

— Kaj? — se začudi Bartissol. Kaj pa je to Korrigan?

— To je nekakšen volkodlak.

— In ti si ga videl?

— Jaz ne, so pa ljudje, ki so ga videli.

— In komu je podoben? Živali?

— No, prej bi dejal, da je mož... Nekateri domnevajo, da je na smrt obsojeni, pokojnik, ki se vrača na svet... Razumel?

— Ah, vi tam v Bretagni ste čudni. Pri nas v Pezenasu se tudi praznuje sveti večer, toda pri nas ljudje prepevajo in popivajo, fantje pa plešejo z dekleti. Kakšen pa je ta tvoj Korrigan?

— Kakor nanese. Včasih se vidi samo njegove oči.

— Oči brez telesa?

— Menda. Oči, ki ponoči žare in se pripravljajo praganjati človeka... Včasih zgrabi to človeka od zadaj... Podere ga in nesrečnega, ki se mu je to pripetilo najdejo potem mrtvega z razpraskanim obrazom, z razparanim trebuhom.

— Err...

Bartissol si je z zmagovalno kretnjo pogladil brke starega dragonca ter se jel tiho smehljati. Spadal je med ljudi, ki ne verujejo v Korrigana, niti v pravljice starih ženic.

Mali Logarec, bivši mornar, je območnik, toda oba čuvaja sta se strinjala v tem, da ni bilo prav, da so obsojili dva uslužbenca stražiti ponoči, ko se vsi drugi ljudje zabavajo tri ali štiri že več stoletij mrtve ljudi.

— Da morava stražiti demante, temu se ne čudim je dejal Bartissol, tudi straženju slik se ne čudim, toda kdo bi mislil, da bo prišlo komu na misel ugrabit tako staro damo, kakor je tale kraljica tu.

— Tudi to bi se moglo pripetiti!

— Kaj bi pa počel človek z njo?

— Ti in jaz nič, kar je res je res, toda pomisli na učenjake ali zbiralce. Tem ljudem roje po glavah drugačne misli kakor navadnim zemljanom.

Zarek svetilke je padel na tajinstveni obraz mumijske kraljice.

— Ali si moreš misliti kakšna bova midva že pet let po smrti? — je vprašal Logarec.